

**Закон о жандармерији: са
законским текстовима Закона
о чиновницима и Закона о
устројству војске и
морнарице и других закона,
1931.**

Садржај

Предговор

Први део. Опште одредбе

Други део. Формација

Трећи део. Однос жандармерије у служби
и њене дужности

а) Опште

б) Посебне

Четврти део. Попуњавање жандармерије

Пети део. Чинови, унапређења и награде
у жандармерији

Чинови

Унапређења подофицира

Унапређење официра

а) општи услови

б) посебни услови

Награде

Шести део. Надлежност

Седми део. Настава

Осми део. Опрема

Девети део. Принадлежности

а) официра

б) подофицира

Десети део. Пензије

Прелазна наређења

Регистар

351. 742
(497.1)(099.5)

Константин В. Саватијевић
референт у

НА, УРЕДАБА, ПРАВИЛА И УП.
СА ВОЈСКУ, МОРНАРИЦУ И ЖАНДАРМЕРИЈУ
Књ. 1. Уређује: **КОНСТАНТИН В. САВАТИЈЕВИЋ**
судски капетан I. класе. Књ. 1.

ЗАКОН О ЖАНДАРМЕРИЈИ СА ЗАКОНСКИМ ТЕКСТОВИМА

Закона о чиновницима и Закона о устројству
војске и морнарице и других закона.

СРЕДИО:
КОНСТАНТИН В. САВАТИЈЕВИЋ
судски капетан I. класе.

БЕОГРАД

Издање Свесловенске књижаре М. Ј. Стефановића и Друга

SAVEZNO IZVRŠNO VEĆE
CENTAR ZA INFORMACIONU I
DOKUMENTACIONU DELATNOST

Inv. br. 5117

SIGN. _____

**ЗБИРКА ЗАКОНА, УРЕДАБА, ПРАВИЛА И УПУТА
ЗА ВОЈСКУ, МОРНАРИЦУ И ЖАНДАРМЕРИЈУ**

Књ. 1.

Уређује: **КОНСТАНТИН В. САВАТИЈЕВИЋ**
судски капетан I. класе.

Књ. 1.

ЗАКОН О ЖАНДАРМЕРИЈИ СА ЗАКОНСКИМ ТЕКСТОВИМА

Закона о чиновницима и Закона о устројству
војске и морнарице и других закона.

СРЕДИО:

КОНСТАНТИН В. САВАТИЈЕВИЋ
судски капетан I. класе.

БЕОГРАД

Издање Свесловенске књижаре М. Ј. Стефановића и Друга

1931.

Својој држави и њеној
Јовану М. Милевићу
за часношћу

3. XI. 1932.
Београд-Ји.

Илиса
Др. В. Саватијевић
ПРЕДГОВОР. Г.

Како Закон о жандармерији има тесне везе са Законом о чиновницима, Законом о устројству војске и морнарице, Законом о унутрашњој управи, Законом о државном савету и управним судовима и другим законима, уредбама и правилима, то сам ради лакше његове примене, испод сваког законског текста, унео у целости оне важне законске одредбе других закона, на које се Закон о жандармерији позива, а на неке упозорио, те на овај начин Закон о жандармерији представља са овим законским одредбама једну целину.

Надам се, да ће ове у потпуности унете одредбе из других закона, као и упозоравање на поједине прописе, бити корисно средство сваком ко се њиме буде служио.

Да ли ће овако сређени Закон о жандармерији задовољити ову потребу, показаће се у пракси. Они који ће се њиме служити биће најмеродавнији да његову практичну вредност оцене.

1. децембра 1931. год.
Београд.

Судски капетац I класе,
Константин В. Саватијевић

Ју. В.
39256

ЗАКОН О ЖАНДАРМЕРИЈИ

од 27. септембра 1930. године.

Обнародован у броју 235—LXXXI Службених новина

од 14. октобра 1930. године, са

ЗАКОНИМА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА

од 23. априла и 6. новембра 1931. године.

Обнародованим у броју 102—XXXI од 8. маја и

броју 267—LXXXIV од 14. новембра 1931. године

Службених новина, и

ИСПРАВКЕ У ЗАКОНУ О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА

од 14. новембра 1931. године

извршене од Министарства унутрашњих послова

III. Бр. 64040 од 18. новембра 1931. године, а об-

јављене у броју 279—LXXXVIII од 28. новембра

1931. године у Службеним новинама,

као и

ЗАКОНСКИМ ТЕКСТОВИМА

из Закона о чиновницима од 1. априла 1931. го-

дине и Закона о устројству војске и морнарице

од 6. септембра 1929. године, са изменама и до-

пунама петог од 30. септембра 1931. године.

ШТАМПАРСКЕ ГРЕШКЕ

- 1) на стр. 17 у чл. 30. после броја 8) треба место 6 ставити 9;
- 2) на стр. 26 испод чл. 80. Зак. о устр. вој. и мор. у тач. 1. место: *по судским пресудама* — треба: *по судским осудама*;
- 3) на стр. 31 чл. 51 ст. (4) у трећем реду између речи: *унапређења чин*, треба ставити слово *у*;
- 4) на стр. 52 у чл. 87 ст. (2) место 9) — треба: *д*;
- 5) на стр. 53 у § 88 Ч. З. место: *Зак. о болесницима* — треба: *Зак. о чиновницима*;
- 6) на стр. 71 у чл. 118. место броја *103* треба број *115*; те исти број заменити и у примедби;
- 7) на стр. 75 код § 153. Ч. З. ст. (2) последњи ред место: *за привр....* треба: *за привређивање, што се*;
- 8) на стр. 93 у Регистру под словом Т десети ред: *Унапређења* — треба пренети под слово У.
Моле се читаоци да ово исправе.

ЗАКОН О ЖАНДАРМЕРИЈИ *

ПРВИ ДЕО

ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Жандармерија је помоћни род војске Краљевине Југославије и као специјална трупа има задатак: да као орган државних управних власти бди над јавном безбедношћу, одржава јавни ред и мир и обезбеђује извршење закона.

= Види чл. 17. Зак. о устр. вој. и морнар. и члан 3. и 15. овога Закона.

Члан 2.

Територијална надлежност жандармерије обухвата целу територију Краљевине Југославије изузев подручја градских полиција и подручја управа полиције, где ове постоје, но у случају потребе министар унутрашњих послова може проширити надлежност жандармерије и над подручјем градских полиција и управа полиције.

= Види чл. 7. овога Закона.

Члан 3.

Жандармерија је потчињена: у погледу службене употребе, стручне наставе и снабдевања министру унутрашњих послова, а у погледу дисципли-

*) Измене и допуне од 23. априла и 6. новембра 1931. год. штампане су курзивом.

плине, личних односа, војничке наставе и наору-
жања министру војске и морнарице.

= Види чл. 17. Зак. о устр. вој. и морнарице и
чл. 16. овога Закона.

Члан 4.

(¹) Под речју «жандарм» у смислу овога Закона
подразумевају се жандармериски подофицири, жан-
дармериски каплари, стални, припремни, привре-
мени жандарми и војници сталног кадра, који су
на служби у жандармерији.

(²) Под речју «жандармериски официр» подра-
умевају се: жандармериски официри, официри вој-
ске на командантским положајима по формацији
жандармерије и официри родова војске и из резерве
на припреми и усавршавању у жандармерији.

= Види чл. 12., 47., 48. и 49. овога Закона.

Члан 5.

(¹) При ступању у жандармерију, официри, при-
премни и привремени жандарми и војници на слу-
жби у жандармерији — полажу усмену заклетву,
која гласи:

» Ја (породично и рођено име) заклинам се све-
могућим Богом, да ћу Врховном Заповеднику све
војне силе Краљу Југославије Александру Првом,
свагда и у свима приликама, бити веран, свом душом
одан и послушан, да ћу као жандарм — жандар-
мериски официр — у служби јавне безбедности, реда
и мира дужност моју по законима, правилима и на-
ређењима савесно и верно извршавати и да ћу чу-
вати службену тајну.

Тако ми Бог помогао«.

(²) Жандармериски официри и припремни жан-
дарми, сем усмене заклетве, дају и писмену.

(³) Једном положена заклетва важи за све време
службења у жандармерији, а у колико се односи на

чување службене тајне, она важи и после разре-
шења службе у жандармерији.

(⁴) Повреда чувања службене тајне казниће се по
одредбама кривичног законика.

(⁵) Новом Владаоцу полаже се поново заклетва.

= Види чл. 5. Зак. о устр. вој. и морн.

= § 401. Кривич. законика:

Државни службеник који без допуштења над-
лежне власти саопшти коме штогод што је као тајну
у служби сазнао, казниће се затвором до две године.
Исто тако казниће се и ко то учини по изласку
из службе.

Ако државни службеник ово учини у намери
да себи или другоме прибави какву корист или дру-
гога оштети, казниће се строгим затвором.

= § 71. Закона о чиновницима.

Под службеном тајном разумева се све што је
службеник у служби и у свом званичном раду сазнао,
а што би, кад би се изнело, могло осујетити успех др-
жавне службе, или би иначе за Државу или за поје-
дине штетно било. У општем интересу може га над-
лежни министар ослободити те дужности.

Члан 6.

(¹) Официри, војни чиновници, *војни писари*,
особље грађанског реда у жандармерији и жандарми
потпадају под војну дисциплину по одредбама Уредбе
о војној дисциплини и подлеже суђењу војних су-
дова по прописима војних кривичних закона.

(²) Командант жандармерије надлежан је: за
стављање жандарма и неуказног особља целе жан-
дармерије под редовну кривичну истрагу и под војни
суд за кривична дела која учине, и за наређивање
извршења правоснажних одлука војних судова над
њима, поступајући при томе по прописима Зако-
ника о војном судском кривичном поступку. Своје
одлуке о томе доставља војном државном тужиоцу
онога војног суда, који је надлежан за суђење оп-
туженику.

(³) При доношењу одлуке о томе, да ли ће се по

делима, која по закону повлаче притвор за време ислеђења, окривљеник официр или жандарм ставити у притвор или бранити из слободе, командант жандармерије поступаће по прописима Законика о војном судском кривичном поступку.

(4) Командант жандармерије доносећи одлуку, да се окривљеник у интересу службе изузетно остави у слободи, може га одмах преместити или предложити за премештај из места и јединице, где је кривично дело учинио. Путни и селидбени трошкови не исплаћују се при оваквом премештају, али ако окривљеник буде ослобођен као невин, или отпуштен испод суђења, или се против њега истрага прекине, исплатиће му се накнадно путни и селидбени трошкови.

= Види §§ 69., 76., 143., 145., и 170. Зак. о пост. вој. суд. у крив. делима.

Члан 7.

(1) Привремено и кад је потребно за јавну безбедност, у састав жандармерије могу ући државне полициске страже и општински органи јавне безбедности. То бива по налогу банова, односно управника града Београда.

(2) Чим уђу у састав жандармерије, ове страже и општински органи јавне безбедности, долазе под власт жандармериских старешина и подлеже свима законима и службеним прописима, који вреде за жандармерију.

(3) Ако је жандармериским органима за извршење службеног задатка потребна помоћ општинских органа јавне безбедности, финансиских стража, чувара шума, надзорника путева и осталих државних стража, ови су дужни указати им тражену помоћ без одлагања.

(4) Жандармерија ће ову помоћ тражити од претседника општине (кмета), односно од старешине до-

тичне државне страже, али у случају преке потребе жандармериски органи могу и непосредно ову помоћ тражити од дотичног органа.

(5) Тражена помоћ мора се дати без одлагања.
= Види чл. 2. овога Закона.

Члан 8.

У случају мобилизације и рата дужан је министар унутрашњих послова ставити на расположење потребан број жандармериског особља министру војске и морнарице.

= Види тач. 1633 Привремене Ратне службе Ф.Б.Бр. 39091 од 21 августа 1922 год.

ДРУГИ ДЕО

ФОРМАЦИЈА

Члан 9.

Формацију жандармерије прописује Краљ Уредбом на предлог министра унутрашњих послова, а у споразуму са министром војске и морнарице.

= Види Уредбу о формацији жандармерије од 14. децембра 1929 год.

Члан 10.

Министар унутрашњих послова може по потреби мењати територије жандармериских јединица на предлог команданта жандармерије.

= Види чл. 2. овога Закона.

Члан 11.

(1) Бројно стање људства и стоке у жандармерији одређује се буџетом.

(2) Број жандарма у појединим четама одређује министар унутрашњих послова на предлог команданта жандармерије, а по датом мишљењу банова, односно управника града Београда.

= Види чл. 3., 13. и 16. овога Закона, и чл. 17. Зак. о устр. вој. и морн.

Члан 12.

У случајевима хитне потребе појачања бројног стања жандармерије министар војске и морнарице, на захтев министра унутрашњих послова, а по одобрењу Претседника министарског савета, ставља на расположење потребан број војника за службу жандармерији.

= Види чл. 2. Зак. о устр. вој. и морн.

Члан 13.

Распоред жандармериских чета, водова и сталних станица и устројавање нових чета, водова и сталних станица, као и укидање чета, водова и сталних станица, врши министар унутрашњих послова на предлог команданта жандармерије, а по датом мишљењу банова, односно управника града Београда.

Види чл. 3., 11. и 16. овога Закона.

Члан 14.

Распоред привремених станица, укидање оних које постоје и устројавање нових, врши командант жандармерије у споразуму са бановима, односно управником града Београда.

Види чл. 11. и 13. овога Закона.

ТРЕЋИ ДЕО

ОДНОС ЖАНДАРМЕРИЈЕ У СЛУЖБИ И ЊЕНЕ ДУЖНОСТИ

а) Опште

Члан 15.

(¹) Дужност је жандармерије: да бди над личном и имовном безбедношћу, одржава јавни ред и мир,

проналази кривце, који се огреше о законе, уредбе и наредбе, пријављује их и приводи надлежним властима. Сарађује на чувању државних граница. Спречава несреће, штете и опасности.

(²) Жандармерија врши своју службу по наређењу претпостављених жандармериских старешина и службених власти у границама закона.

(³) Њена служба је двојака:

а) **Редовна**, која се врши по општим правилима, прописима и наређењима. Она се састоји у превентивно — репресивној служби. (Нарочито обилажење станичног реона у циљу упознавања места и лица и спречавање извршења кривичних дела; откривање већ извршених кривичних дела, прикупљање доказног материјала по кривичним делима и хватање криваца);

б) **Позивна**, која се састоји у извршавању налога службених власти.

= Види чл. 1. и 16. овога Закона.

Члан 16.

(¹) Жандармерија је као орган државних власти унутрашње управе потчињена министру унутрашњих послова.

(²) Банови, управник града Београда, окружни инспектори и срески начелници имају службену власт над жандармеријом на њиховој територији. Старешине среских испостава и комесари пограничне, железничке и паробродске полиције имају службену власт само над жандармима, који су им придодати на службу.

(³) У местима где је надлежност жандармерије протегнута на подручја градских полиција и управа полиције, службену власт над жандармеријом имају дотични претстојници градске полиције, односно управници полиције.

(⁴) Налоге у погледу одржавања јавног реда, мира и безбедности, жандармерија прима искључиво

од службене власти, којој подноси прописане извештаје и пријаве.

(⁵) Министарство унутрашњих послова и банови достављају жандармерским јединицама своје налоге у форми наређења, а остали шефови службених власти достављају своје захтеве жандармерским јединицама, којима командују официри, службеним позивом, а онима којима командују подофицири у форми наређења.

(⁶) Државни судови и државни тужиоци могу тражити непосредно од жандармерских станица извршење законске службе, али су увек дужни издати писмене налоге командирима жандармерских станица. Ако је за извршење тих налога потребно груписање жандарма, државни судови и државни тужиоци обраћају се непосредно надлежним жандармерским старешинама.

(⁷) Осталим грађанским и војним властима жандармерија није потчињена, али ове власти и општинске управе могу тражити услугу жандармерије преко њене службене власти.

(⁸) Војне власти могу непосредно тражити услуге од жандармерије само у погледу хватања војних бегунаца и службе предвиђене специјалним прописима издатим у споразуму са министром унутрашњих послова.

= Види чл. 1. и 15. овога Закона.

Члан 17.

(¹) За извршење задатака, који повлаче нарочиту одговорност, или су скопчани са новчаним издатцима (као: угушење нереди или побуне, употреба жандарма на службе, где може доћи до употребе оружја, употреба жандарма као помоћ грађанским и војним властима и општинским управама) — надлежне старешине државних власти унутрашње управе увек ће издавати старешинама жандармерских јединица писмене позиве, односно налоге.

(²) Ако би се издавањем писмених позива, односно налога, губило време за хитно извршење, може се издати и усмени позив, односно налог, но с тим, да се писмени позив односно налог мора накнадно издати најкасније за 24 часа.

(³) Кад орган службене власти, суда или државног тужиоштва врши службу на лицу места, а жандарми су му придати као помоћ, тада нису потребни писмени налози.

(⁴) За извршење задатка одговоран је дотични жандармерски старешина, који га је имао извршити, а за позив, односно налог, одговоран је онај, који га је издао, сем случаја, ако је исти био управљен на извршење очигледног злочиног дела у којем случају одговара и онај, који је позив, односно налог, извршио.

(⁵) Власт која је издала позив, односно налог, не може одређивати начин извршења.

= Види чл. 16. и 18. овога Закона.

Члан 18.

(¹) У случају заједничке акције војске и жандармерије општу команду над груписаним одредима, кад није одређен нарочити командант, прима најстарији официр по рангу.

(²) Ако су у питању подофицири команду прима старији по чину, ако су истог чина, команду прима жандармерски подофицир, без обзира на ранг.

= Види чл. 16. и 17. овога Закона.

Члан 19.

Кад жандармерски официри, или жандарми, при вршењу жандармерске службе имају позвати извесна лица да поступе по законским прописима и наредбама, дужни су казати, да то чине «У име закона».

Члан 20.

Жандарми не смеју напуштати своју дужност

без нарочите службене потребе, па ма то било скопчано и са опасношћу по живот.

= Види чл. 25. Крив. законика и Правила за вршење жандармериске службе I део.

Члан 21.

Жандарм без обзира да ли је у даном моменту на дужности или не, дужан је свакоме у опасности за живот, тело, слободу и имевину одмах указати потребну помоћ и заштиту и у свакој прилици предузети нужне мере за заштиту реда и безбедности.

= Види § 24. Крив. законика.

Члан 22.

(¹) У духу главе XI, Војног кривичног законика сматрају се следеће службе жандарма као стражарске, односно патролне службе:

- 1) Служба осигурања Краља и Чланова Краљевског Дома;
- 2) Стражарска служба;
- 3) Спроводна служба;
- 4) Служба на поретку;
- 5) Служба скопчана са опасношћу по живот (члан 20 овога Закона); и
- 6) Служба указивања потребне помоћи и заштите (члана 21 овога Закона).

(²) Повреде дужности у овим службама казниће се по одредбама Војног кривичног законика.

= Види §§ 81., 82., 83., 84., 85., 86., 87. и 88. Вој. крив. законика; чл. 20. и 21. овога Закона и § 24. и 25. Крив. законика.

Члан 23.

(¹) Државне власти дужне су штитити углед жандармерије и њене установе.

(²) Сваки је дужан, да у службеном општењу са жандармеријом сачува пристојност и пажњу, која одговара њеном јавном положају.

(³) Жандармима и њиховим старешинама ставља се у дужност, да у службеном општењу чувају достојанство свога положаја, да се према свакоме понашају пристојно и да му излазе у своје делокругу у сусрет.

= Члан 78. Закона о унутрашњој управи.

Ко се огреши против прописа другог става овог члана тиме, што у службеним молбама вређа или се према јавном органу, кад исти врши службену дужност, намерно и поред претходне опомене, понаша упорно или се опире, да се одазове његовом позиву, може се казнити новчаном казном од 10 до 500 дин., а за случај да се ова казна не може наплатити, затвором од 1 до 10 дана.

За кажњавање по предњем ставу надлежна је првостепена државна општа управна власт без обзира на судско поступање.

= Види чл. 16. овога Закона.

Члан 24.

(¹) Жандармериски официр и жандарм при вршењу дужности употребиће своје оружје само када на други начин не може да:

- 1) одбије од себе или другог лица управљени удар;
- 2) савлада отпор;
- 3) спречи бекство опасних злочинаца;
- 4) спречи бекство сумњивих лица на државној граници;
- 5) спречи бекство војних бегунаца у групи од најмање три лица; и
- 6) одбије напад на објект, који му је поверен на чување.

(²) При употреби оружја мора се чувати људски живот колико је год могуће, а где прилике допуштају служити се мање опасним оружјем (ножом или сабљом). При употреби оружја мора се нарочито пазити на то, да не трпе штету невина лица.

(³) Ко од органа жандармерије употреби оружје при вршењу дужности неће се за време истраге по

томе лишавати слободе, без обзира на последице те употребе, све док се истрагом не утврди, да је без законског основа употребио оружје.

= Види § 13. Вој. крив. зак.; § 24. Крив. законика и чл. 6. овога Закона.

б) Посебне

Члан 25.

Осим дужности, које су предвиђене законским прописима и уредбама за старешине на одговарајућим положајима и војнике у војсци, специјалне дужности појединих лица у жандармерији прописује Краљ Уредбом на предлог министра унутрашњих послова у споразуму са министром војске и морнарице.

Члан 26.

Официри, војни чиновници и остало особље на служби у жандармерији не могу се одређивати на службе ван жандармерије. Жандарми не могу се одређивати на послове, који се не слажу са њиховим позивом, угледом и жандармериском службом.

Члан 27.

Привременим жандармима и војницима на одслужењу кадровског рока у жандармерији, могу се поверити самостални задатци само у крајњој потреби. За правилну оцену таквих случајева одговарају надлежне старешине.

= Види чл. 17. овога Закона

Члан 28.

(1) Оцењивање рада жандармерије и њених старешина врши се по Уредби, коју прописује Краљ на предлог министра унутрашњих послова у споразуму са министром војске и морнарице.

(2) Оцењивање жандарма, каплара и подофицира врши се по правилу, које прописује министар уну-

трашњих послова у споразуму са министром војске и морнарице.

Члан 29.

Министар унутрашњих послова прописује правила за вршење жандармериске службе и упуте о дужностима жандармерије у специјалним случајевима при вршењу службе јавне безбедности у смислу одредаба овога Закона.

ЧЕТВРТИ ДЕО

ПОПУЊАВАЊЕ ЖАНДАРМЕРИЈЕ

Члан 30.

(1) Жандармерија се попуњава из добровољаца. Првенство имају подофицири сталног кадра. Наредници се не примају.

(2) Кандидат за пријем у жандармерију треба да је:

- 1) држављанин Краљевине Југославије;
- 2) одслужио рок у сталном кадру у главним родовима војске или морнарице;
- 3) телесно и душевно здрав; висок најмање 164 сантиметра;
- 4) нежењен, или удовац без деце, или судом разведен од жене без деце;
- 5) безпрекорног владања у прошлости;
- 6) да није старији од 30 година;
- 7) да уме читати и писати;
- 8) да писмено изјави, да ће остати у жандармерији најмање три године и да ће служити тамо, где буде распоређен; и

б) да му државна служба, ако је у таквој био,

пре ступања у жандармерију, није престала по тачци 1, 2, 7, 9 и 10 члана 104 Закона о чиновницима.

= § 104. Закона о чиновницима.

Државном службенику грађанског реда служба престаје:

1) ако је судском пресудом осуђен на губитак службе или часних права;

2) ако је дисциплинском пресудом осуђен на казну стављања у пензију или отпуштања из службе;

7) ако буде три пута узастопце или шест пута у току службе слабо оцењен;

9) ако се, без знања и одобрења старешине, а по својој кривици, за десет дана не јави на дужност по одмору, отсуству, премештању, упућивању на рад вац места службе или по напуштању службе;

10) ако судском пресудом буде осуђен на затвор дужи од једне године за дело на које се не односи тач. 1);

12) ако се утврди да је приликом ступања у службу затајио да је већ раније био у државној служби која му је престала под тач. 1), 2), 7), 9) или 10);

Члан 31.

Ако се формациско стање жандармерије не може поунити кандидатима, који одговарају условима у члану 30 овога закона, а укаже се потреба хитне попуње формациског стања, министар унутрашњих послова може наредити попуњу привременим жандармима, који морају да су:

1) држављани Краљевине Југославије;

2) телесно и душевно здрави;

3) безпрекорног владања и прошлости;

4) одслужили рок у сталном кадру; и

5) да писмено изјаве, да ће служити у жандармерији најмање 6 месеци и тамо, где буду распо- ређени.

Види чл. 11., 12., 13., 14. и 30. овога Закона.

Члан 32.

(1) Служба у жандармерији обавезно траје три године.

(2) При ступању у жандармерију даје се писмен обавеза.

(3) Ко жели и по истеку обавезног трогодишњег рока даље служити, дужан је до навршених 10 година службе у жандармерији, да сваке године на 1 до 2 месеца раније писмено изјави своју жељу за даље служење. Ако жандарм у означеном времену не да ову изјаву дужан је даље служити годину дана.

(4) По навршеној 10. години службе у жандармерији не даје се више обавеза. Али ко после навршене 10 године служења не жели више служити у жандармерији, дужан је на 1 до 2 месеца пре намеравањег иступа из службе молити за отпуст, који му се мора уважити.

(5) Кад је војска у мобилном или ратном стању, не може се одобрити отпуст из службе.

= Види чл. 6. Зак. о устр. вој. и морн. и чл. 30. овога Закона.

Члан 33.

(1) Служба привремених жандарма обавезно траје шест месеци.

(2) При ступању у жандармерију привремени жандарм даје писмену обавезу.

(3) Ако привремени жандарм жели и по истеку обавезног шестомесечног рока даље служити, дужан је на 1 до 2 месеца раније изјавити своју жељу за останак у служби. Ако му се по овој изјави одобри служење, дужан је служити даљих шест месеци.

= Види чл. 31, 42 и 44 овога Закона.

Члан 34.

(1) Жандармериски официрски кадар попуњава се:

1) Активним официрима;

2) Официрима из резерве;

3) Жандармериским наредницима водницима и жандармериским наредницима, који:

а) у чину наредника проведу укупно најмање

4 године, а од тога најмање годину дана, као командири станица;

б) строгим избором: команданта пука, помоћника команданта пука, надлежног инспектора, претпостављеног командира чете и водника, буду оцењени да заслужују, да им се одобри полагање испита за чин потпоручника;

в) положи испит за чин активног жандармеријског потпоручника, према прописаном програму и правилу;

г) нису жењени;

д) нису старији од 35 година;

ђ) за последње две године имају препоручљиве оцене;

е) за последње време од једне године нису дисциплински кажњени више од 15 дана затвора, или више од 15 дана казне одузимања плате, или 30 дана притвора;

ж) за последње време од две године нису судски кажњавани, рачунајући од дана, када је пресуда постала правоснажном;

з) у времену када стичу право на унапређење нису под редовним судском истрагом, или под судом уопште, или нису под претходном кривичном истрагом за дела, која повлаче казну затвора већу од две године, или коју строжију врсту казне; и

и) који су физички здрави и способни за трупну службу, што се утврђује стручном војном комисијом.

(²) Кандидати наведени под тачком 1 и 2 овога члана, треба да су:

а) активни официри чина потпоручника или поручника;

б) из резерве чина потпоручника или поручника;

в) из главних родова војске или морнарицу;

г) за трупну службу у миру и рату потпуно способни;

д) да нису старији од 30 година;

ђ) активни официри да су свршили нижу или

вишу школу војне академије, поморску војну академију, подофицирску школу, или су од грађанских школа свршили са матуrom једну од школа прописаних за резервне официре по тачци е) овога члана;

е) резервни официри да су свршили од школа најмање матуру: гимназије, реалне гимназије, реалке, учитељске школе, средње техничке школе, наутичке школе, или више државне трговачке школе и да нису жењени; и

ж) за последње две године, да нису под истрагом уопште, или под судом.

(³) Првенство имају кандидати са јачом квалификацијом.

(⁴) Они активни и резервни поручници родова војске, који за време припреме — односно усавршавања — у жандармерији, буду унапређени у чин капетана II класе, превод се по издржаној припреми — односно усавршавању — у жандармерију, ако положи прописани испит за превод у струку.

(⁵) Министар војске и морнарице одобраваће превод у жандармерију оним активним официрима главних родова војске и морнарице, који буду курсом изабрани, а имају напред наведене услове.

Чл. 96. Зак. о устр. вој. и морнарице:

(-) Прелаз официра родова војске у жандармерију бива са истим чином и рангом који су и дотле имали, а по испуњеним условима, који се Законом о жандармерији траже.

(-) Прелаз жандармериских официра у родове војске не може бити.

Члан 35.

Командант жандармерије поставља се из војске, а помоћник команданта жандармерије може бити, или из војске, или жандармерије.

= Види Уредбу о формацији жандармерије од 14. децембра 1929 године.

Члан 36.

(¹) Официри из родова војске, или из резерве, који се јаве за превод у жандармерију, служиће

у њој ради припреме једну годину. Пре истека једно-годишње припреме ти официри полагаће испит за превод у жандармерију.

(²) По положеном испиту и издржано једно-годишњој припреми активни официри родова војске преводе се у жандармерију.

(³) Резервни официри, по положеном испиту и издржаној једногодишњој припреми, остају још једну годину у циљу усавршавања на служби у жандармерији, дакле укупно две године, па се по истеку тога времена преводе за активне жандармериске официре.

(⁴) Начин како ће се изводити припрема официра прописаће министар унутрашњих послова правилником на предлог команданта жандармерије.

(⁵) Официри, који за време припреме или усавршавања не покажу довољно услова за жандармериског официра, или не положи са успехом испит, вратиће се одмах у њихове родове војске, а из резерве разрешити. Они не могу више бити примљени на припремну службу у жандармерији.

(⁶) Превод жандармериских официра у родове војске није могућ, а за превод у струке потребно је, да дотични официри испуне све услове, које тражи Закон о устројству војске и морнарице.

= Члан 83. Зак. о устр. вој. и морн.

Превођење официра из једног у други род војске или струку, као и из рода војске у морнарицу и обрнуто, може се вршити само по потреби службе и на празна места по уредбама о формацији војске и формацији морнарице.

Превод официра родова војске у струку може бити само по претходно испуњеним условима, према одредбама овога Закона. Превод из струке у родове војске не може бити, изузев из ђенералштабне струке.

Превод официра врши се Краљевим Указом на предлог Министра Војске и Морнарице.

Превод официра из других родова војске у ваздухопловство, као и одређивање поморских официра у поморско ваздухопловство, њихово службовање у ваздухопловству, као и враћање из ваздухопловства

у родове војске, односно смењивање са службе поморског ваздухопловства, прописује се Краљевом Уредбом о војном ваздухопловству.

Члан 37.

(1) Управне и извршне послове на снабдевању жандармерије отправљају интендантски официри, војни чиновници, војни писари и жандармериски официри, који се зато одреде, поред одговорних наредбодаваца по односним законима.

(2) Ово особље попуњава се:

- а) интендантским официрима из војске;
- б) војним чиновницима из војске;
- в) војним писарима; и
- г) жандармериским официрима.

= Члан 21. Закона о устр. вој. и морнарице.

В) Војни писари:

Подофицирима војске и морнарице који су у чину наредника и наредника водника прослужили најмање шест година и који на једногодишњој припреми код интендантура команда дивизијских области, односно морнаричких команда, покажу спремност и способност за вршење административних послова и положи прописан испит за војног писара IV класе.

= Члан 186. Уредбе о економској струци.

Војни писари, као војни чиновници, по одредбама члана 21., 74. и 209. Закона о устројству војске и морнарице добијају се искључиво од активних подофицира војске и морнарице, који изјаве жељу и који испуњавају ове услове:

1. — да су у чину наредника водника и наредника;
2. — да су у чину наредника и наредника водника прослужили најмање шест година;
3. — да за последње две календарске године имају препоручљиве оцене;
4. — да за последње време од две године нису судски кажњавани, рачунајући од дана када је пресуда постала извршна;
5. — да нису под редовном судском истрагом или под судом уопште, а тако исто ни под претходном кривичном истрагом за дела која повлаче за собом казну већу од две године затвора;
6. — да су телесно здрави и способни за канцеларску — административну службу;

7. — да издрже успешно једногодишњу припрему код интендантура дивизиских области команда и понажу спрему и способност за вршење административних послова; и

8. — да по издржаној једногодишњој припреми положе и прописани испит за унапређење у звање војног писара IV класе.

= Види члан 102. овога Закона.

Члан 38.

Прописи из Закона о устројству војске и морнарице, који се односе на економску и судску струку, на посебне услове за унапређење интендантских и судских официра и војних чиновника економске и судске струке, *војних писара*, као и на особље војног и грађанског реда на служби у жандармерији, важе и за жандармерију.

Члан 39.

Положај начелника интендантуре, начелника судског одељења и осталог особља у интендантури и судском одељења команде жандармерије у погледу стицања права на производство за следећи чин сматра се равним положају начелника интендантуре, референту судства и осталог особља команде дивизиске области у војсци.

Члан 40.

За грађанска лица на служби у жандармерији, важе исти законски прописи који важе и за грађанска лица на служби у војсци.

= Види чл. 209.—225 и чл. 340—348 Зак. о устр. вој. и морн.

Члан 41.

(1) Жандарми могу иступити из жандармерије:
1) кад одслуже свој обавезни рок;
2) кад постану једини храниоци нејаке и немощне задруге ако то стање задруге није постојало пре ступања у жандармерију; и

3) ако добију грађанску службу по одредбама Закона о устројству војске и морнарице, тада се сматра да су својеволјно иступили.

(2) *Решења о иступу жандарма из жандармерије по овоме члану доносе команданти жандармеријских пукова.*

= Види чл. 30., 45., 77. и 109. овога Закона.

Члан 42.

(1) Жандарми се отпуштају из жандармерије:

1) Припремни жандарм:

а) ако је физички, душевно или морално неспособан за жандармериску службу; и

б) ако покаже слаб успех у жандармериској припремној школи.

2) Стални жандарм, каплар и подофицир:

а) кад постане телесно или умно неспособан за жандармериску службу;

б) кад узастопце за три календарске године, или укупно за шест година његове жандармериске службе, има препоручљиве оцене;

в) када буде судом осуђен од најмање шест месеци строгог затвора, или од најмање годину дана затвора, или када без обзира на величину казне буде осуђен за нечасна дела;

г) *кад повреди дисциплину у толикој мери, да постане штетан по интересе службе и углед жандармерије, а поправне мере за ту повреду не би водиле циљу;*

д) ако се ожени без надлежног одобрења;

ђ) кад изгуби чин; и

е) ако није стекао право на пензију, а његовом се кривицом онеспособи за жандармериску службу. Неспособност утврђује се стручном комисијом.

(2) Жандарми отпуштени под а) и б) тачке 2 овога члана, ако су стекли право на пензију, задржавају то право.

(3) Жандарми који су отпуштени под тач. г) задржавају право на пензију, ако имају 20 година државне службе и ако их за то предложи командант жандармерије.

(4) Жандарми отпуштени из службе по одредбама овога члана, осим наведених под а) тачке 2, не могу се више вратити у службу.

(5) *Право отпуштања припремних жандарма имају команданти жандармериских пукова, а право отпуштања сталних жандарма, каплара и подофицира има командант жандармерије.*

Чл. 79. Зак. о устр. вој. и морнарице:

(-) Отпуштени подофицир и музичар преводи се у одговарајућу категорију војске према његовим способностима и са чином који је и у кадру имао.

= Види чл. 30., 31., 32., 33. и 34. овога Закона и чл. 104. Закона о чиновницима.

Члан 43.

(1) Каплари и подофицири, који изгубе чин, одмах се отпуштају из жандармерије и немају право на пензију.

(2) Они губе чин:

1) по судским осудама на губитак чина; и

2) *када служећи на обавезном или поновном року изврше бекство, односно самовољно удаљење. Губитак чина не искључује у овим случајевима одговорност по одредбама Војног кривичног законика.*

= Чл. 80. Зак. о устр. вој. и морнарице:

Подофицир и музичар губи чин:

1. — По судским пресудама;

2. — Кад је извршено судском пресудом осуђен на затвор дужи од шест месеци;

3. — Када, служећи на обавезном или поновном року, изврши бекство, односно самовољно напусти службу па се у року од 15 дана не врати и јави команди. Решење по овоме доноси старешина који је надлежан и за унапређивање у тај чин. Такав подофицир и музичар подлежи и кривичној одговорности по одредбама Војно кривичног законика.

Каплар, подофицир и музичар, који изгуби чин, не може га више добити у мирно време и служи као редов у одговарајућој категорији војске по чл. 9. овога Закона, према годинама живота. Он може у рату, за нарочите заслуге и осведочену храброст, опет добити изгубљени чин и бити враћен у активну службу и на тај начин задобити сва права, која је и раније у кадру имао до дана губитка чина, али без права на повратак ма каквих материјалних накнада.

= Види и чл. 9. Зак. о устр. вој. и мор.

= § 28. Вој. крив. Законика:

При свакој осуди на строги затвор од најмање шест месеци или на затвор од најмање једне године суд ће осуђивати официре и подофицире и нагубитак чина на свагда, а остала указна и неуказна војна лица на губитак државне службе на свагда.

Ове казне може суд изрећи и при краћем строгом затвору и затвору, ако се осуђеник учињеним делом показао недостојним чина односно службе у војсци.

Невојна лица осуђују се на губитак службе по прописима кривичног законика.

= § 29. Војног кривичног законика:

При свакој осуди на губитак часних права осуђиваће се официри и подофицири и на губитак војничке части.

Осуђени на ову казну губи на свагда право на службу у војсци и сва права њоме стечена, чин и војна одличја, и неможе их више ни повратити ни поновно добити.

Губитак војничке части извршује се над осуђенима по прописима Правила службе, а по издржаној главној казни осуђени се распоређује у одељења за радове у позадини за време мобилног и ратног стања, поред плаћања војнице.

Малолетници, у место казне губитка војничке части и часних права, осуђиваће се на губитак чина односно службе, ако их имају. У том случају на губитак чина осуђиваће се и каплари.

= Губитак чина по § 28. вој. крив. законика је споредна казна, која се изриче поред главне казне, а губитак чина по чл. 80. Зак. о устр. вој. и морнарице је само законска последица казне затвора, а није споредна казна, те у пресуди не мора бити изречена.

= Чл. 62. Зак. о устр. вој. и морнарице:

(-) Каплар губи чин по судској осуди за казну преко три месеца строга затвора или затвора.

Члан 44.

(1) Привремени жандарми отпуштају се из службе осим случајева наведених у члану 42 овога Закона, као и чим престане потреба, односно чим се попуни формациско стање жандармерије кандидата, који одговарају условима у члану 30.

(2) *Право отпуштања привремених жандарма имају команданти жандармериских пукова.*

(3) Војници који су на служби у жандармерији, вратиће се у њихове јединице из разлога наведених у члану 42 овога Закона, као и у случају попуне формациског стања жандармерије кандидата, који одговарају условима, односно чим престане потреба држања појачаног бројног стања жандармерије.

= Види чл. 30. и 42. овога Закона.

Члан 45.

(1) Нежењени жандарм, који по молби иступи из жандармерије, може по молби бити враћен у жандармерију у року од једне године, у истом чину само у исти пук у којем је и раније служио.

(2) Услови за ово враћање у службу исти су као и за први пријем у службу из члана 30 овога закона.

(3) Жењени жандарм, кад по молби иступи из жандармерије, не може се у ову више вратити.

(4) Решења по овоме члану доноси командант жандармерије.

(5) *Време проведено ван жандармерије не рачуна се за периодску повишицу плате, ни за унапређење у жандармерији. Раније проведено време у жандармерији рачуна се за периодске повишице плате, унапређење и чин. Ово важи и за жандарме враћене у активну службу по члану 115 овога Закона.*

ме (6) Жандармима који су иступили из жандармерије по тачци 1 и 2 члана 41 овога Закона, па се доцније врате у жандармерију, од времена проведеног пре иступања из жандармерије рачуна се у рок из

члана 109 овога Закона, као и за одређивање количине личне пензије, једна половина.

= Види чл. 30., 41., 77., 109. и 115. овога Закона.

Члан 46.

За време служења у жандармерији жандарми, каплари и подофицири не позивају се на вежбу, али се према годинама старости воде у одговарајућим списковима надлежних војних округа.

ПЕТИ ДЕО

ЧИНОВИ, УНАПРЕЂЕЊА И НАГРАДЕ У
ЖАНДАРМЕРИЈИ

Члан 47.

(1) У жандармерији има официра, подофицира, каплара и жандарма.

(2) Жандарми су: стални, припремни и привремени.

(3) Стални су после годину дана од дана ступања у службу, припремни до године дана, привремени, који се приме по условима у члану 31 овога Закона и немају право на унапређење, док као такви служе у жандармерији.

= Види чл. 30., 31., 32. и 33 овога Закона.

Члан 48.

Старешински су чиновни у жандармерији:

1)	Жандармериски каплар;	} Подофицири
2)	„ поднаредник;	
3)	„ наредник;	
4)	„ наредник водник III, II и I класе	
5)	„ потпоручник;	} Нижи официри
6)	„ поручник;	
7)	„ капетан II класе;	
8)	„ капетан I класе;	
9)	„ мајор;	} Виши официри
10)	„ потпуковник;	
11)	„ пуковник;	
12)	„ бригадни генерал;	
		} Генералитет

Члан 49.

(¹) Капларски и подофицирски чиновни стечени у војсци признају се као титуларни.

(²) Ови титуларни чиновни могу се добити у жандармерији по општим условима, после проведених пет пуних година у једном чину у жандармерији.

(³) Титуларни чиновни без утицаја су на службене односе у жандармерији.

(⁴) Титуларни чин наредника водника не постоји.

= Види чл. 30. и 51. овога Закона.

Члан 50.

(¹) За добијање капларског чина услови су: да је свршио жандармериску припремну школу и одслужио као припремни и стални жандарм 18 месеци.

(²) *Право унапређења у чин жандармериског каплара има командант жандармериског пука.*

= Види чл. 30., 32. и 47. овога Закона.

Члан 51.

(¹) За добијање подофицирских чиновна ови су услови:

а) Општи:

1) Да има препоручљиве оцене за последње две календарске године;

2) Да за последње време од једне године није дисциплински кажњен више од 30 дана затвора, односно 60 дана притвора.;

3) *Да за последњу календарску годину није судски кажњен, рачунајући од дана када је пресуда постала извршна; и*

4) Да у времену кад стиче право на унапређење није под редовном судском истрагом, или под судом уопште, а тако исто да није ни под претходном кривичном истрагом за кривична дела, која повлаче за собом казну већу од 6 месеци строгог затвора, или већу од годину дана затвора.

б) Посебни:

1) За жандармериског поднаредника: да је успешно свршио жандармериску подофицирску школу и да је прослужио најмање једну годину као жандармериски каплар;

2) За жандармериског наредника: да је у чину поднаредника прослужио најмање три године и да је најмање једну годину био на положају заступника командира станице, или вршио дужност командира станице; и

3) *За жандармериског наредника водника:*

III класе: да је успешно прослужио у чину наредника најмање шест година и да је положио прописани испит;

II класе: да је успешно прослужио најмање три године у чину наредника водника III класе; и

I класе: да је успешно прослужио најмање три године у чину наредника водника II класе.

(²) *Полагање испита за подофицирске чиновне врши се према програму и правилу, које прописује министар унутрашњих послова у споразуму са министром војске и морнарице.*

(³) *Полагање испита може бити свега три пута. Кандидат који по трећи пут не положи испит губи право на даље полагање испита.*

(⁴) *Право унапређења у чин жандармериског поднаредника има командант жандармериског пука, а право унапређења чин жандармериског наредника и у чин жандармериског наредника водника III, II и I класе има командант жандармерије.*

= Види чл. 47., 48., 49. и 50. овога Закона.

Члан 52.

Унапређење жандармериских официра врши се Краљевим Указом на предлог министра војске и морнарице, и то:

1) *По старешинству — општем рангу, закључно са чином потпуковника.*

2) За више чинове од потпуковника — по избору, дајући при томе првенство оним официрима истог чина, који имају јаче квалификације и ратне заслуге ако су учествовали у рату; — и

3) на празна места по Уредби о формацији жандармерије, с тим да испуне још и ове услове:

а) Општи услови

Члан 53.

За унапређење жандармериских активних официра важе општи услови члана 86 Закона о устројству војске и морнарице.

= Члан 86. Закона о устројству војске и морнарице.

Општи услови:

1. — Да за последње две календарске године има препоручљиву оцену, и то за звање — положај на коме је у обема оценама, а за виши наредни чин најмање у последњој оцени;

2. — Да за последњу годину није судски кажњен, рачунајући од дана када је пресуда постала извршна;

3. — Да у времену кад стиче право на унапређење није под редовном судском истрагом или под судом уопште, а тако исто да није ни под претходном кривичном истрагом за злочинство и остала кривична дела која повлаче за собом казну већу од две године затвора;

4. — Да је одслужио најмање овај број година и то:

а) Код родова војске и ђенералштабне струке:

у чину потпоручника	4 године
у чину поручника	4 године
у чину капетана II класе	3 године
у чину капетана I класе	3 године
у чину мајора	4 године
у чину потпуковника	4 године
у чину пуковника	4 године
у чину бригадног ђенерала	4 године
у чину дивизиског ђенерала	4 године

а) Код струке сем ђенералштабне:

у чину потпоручника	4 године
у чину поручника	4 године

у чину капетана II класе	3 године
у чину капетана I класе	3 године
у чину мајора	5 година
у чину потпуковника	5 година
у чину пуковника	5 година
у чину бригадног ђенерала	4 године

б) Посебни услови

Члан 54.

(1) Посебни услови за унапређење жандармериских официра:

1) За поручника: да је као водник служио у строју у родовима војске, морнарици или у жандармерији најмање једну годину;

2) За капетана II класе: да је прослужио у строју у родовима војске, морнарици или у жандармерији најмање две године, да је према служби у строју оцењен да заслужије препоруку за виши чин и да је положио прописан испит за овај чин.

Од полагања испита за капетана II класе ослобођавају се кандидати, који су са успехом свршили вишу школу војне академије, или школу равну овој на страни;

3) За капетана I класе: да је прослужио у строју у жандармерији најмање три године и да је оцењен, да може командовати основном јединицом у жандармерији;

4) За мајора: да је као капетан са успехом командовао основном јединицом у жандармерији најмање једну годину и да је положио испит за овај чин;

5) За потпуковника: да је са успехом као мајор командовао најмање две године основном јединицом у жандармерији;

6) За пуковника: да је свршио правни факултет са дипломским испитом, или нижу школу војне академије, школу равну овој на страни; да је као потпуковник био на положају предвиђеном формацијом жандармерије укупно три године, да је решио успешно писмени задатак под руководством коми-

сије у коју улазе: командант жандармерије, његов помоћник, начелник јавне безбедности команде жандармерије и један виши чиновник министарства унутрашњих послова и да је оцењен способним за командовање жандармериским пуком; и

7) За бригадног ђенерала: да је свршио правни факултет са дипломским испитом, или нижу школу војне академије, или школу равну овој на страни, да је успешно командовао најмање две године жандармериским пуком, односно жандармериском подофицерском школом, да је оцењен способним за више командовање у жандармерији и да је решио успешно писмени задатак под руководством комисије у коју улазе: командант жандармерије, његов помоћник и један начелник министарства унутрашњих послова.

(²) Одредбе из члана 94. Закона о устројству војске и морнарице важе и за жандармериске офицере с тим, да се као служба у строју сматра и служба наставника у школама за жандарме. У основне жандармериске јединице рачунају се и чете у жандармериској подофицерској школи и школе за вође патрола и припремне жандарме.

= Члан 94. Зак. о устр. вој. и морн.

За унапређивање активних официра родова војске специјалних за поједине гране војне службе, према члану 84. овога Закона, важе општи услови члана 86., а са роковима служења као код струка.

За унапређивање активних официра родова војске окатегорисаних и употребљених на канцелариске службе и друге административне дужности, као и официра ваздухопловства који не припадају летећем особљу, важе општи услови члана 86. а са роковима служења као код струка.

За унапређивање свих официра из првог и другог става овога члана важе посебни услови члана 87. овога Закона, предвиђени за офицере њиховог рода војске, с тим, што ће се уместо услова успешног командовања одређеним формациским јединицама, предвиђеним овим Законом, узимати у оцену њихово командовање односно рад око обављања послова на положају, који

према Уредби о формацији војске односно о формацији морнарице заузимају, и што ће за поједине чинове, за које је условљен испит, полагасти испит по специјалним програмима, који ће се прописати за поједине гране службе.

= Чл. 387. Зак. о устр. вој. и морн.

Официри и војни чиновници, који после ступања на снагу овога Закона буду унапређени у први наредни већи чин, односно класу, и тиме задобију право на веће припадљности, остају за једну годину на припадљностима везаним за чин односно класу коју су до тога даџа имали. Ово важи и за случај повећања периоде повишице. Рок од једне године има се рачунати за сваку од поменутих припадљности посебце и то од даџа, када је официр, односно војни чиновник, први пут, после ступања на снагу овога Закона, задобио право на повећање дотичне припадљности. Ове одредбе имају се применити и на све офицере и војне чиновнике који су унапређени од 1. априла 1931. године па до ступања на снагу овога Закона а сходно пропису Закона о чиновницима.

По истеку рока од једне године из првог става, па убудуће, официр и војни чиновник, примаће потпуне припадљности које му по Закону припадају, с тим, да се тада има извршити обустава првомесечне разлике између нових и дотадањих припадљности.

Одредбе првог става не важе за питомце Војне, Интендантске и Поморске Војне Академије; за подофицере сувоземне војске и морнарице, Граничне Трупе и Жандармерије; за војно-државне питомце и за сва остала лица из војске и морнарице и грађанства: која се поставе у чин потпоручника-поручника корвете-нижег војног чиновника IV класе, односно када се лица из грађанства при првом пријему на службу у војску и морнарицу поставе са чином инжењер-поручника односно са чином поручника струка војске и морнарице, односно са III или IV нижом класом војног чиновника или са већим одговарајућим чином-класом по одредбама овога Закона, као и за лица која се враћају у активну службу војске и морнарице. Даље и за њих важе у свему одредбе првог става овога члана.

Одредбе првог става не важе за унапређење у чин каптара и у подофицерске чинове код војске и морнарице, граничне трупе и жандармерије.

За породичне додатке на скупоћу службеника војног реда и за њихове личне додатке на скупоћу, у случају промене месног разреда скупоће, као и за

додатке ових службеника које примају кад су са службом или на школовању у иностранству, не важе одредбе првог става овога члана.

= Види чл. 135 овога Закона.

Члан 55.

(1) Полагање испита за чинове официра у жандармерији и за прелаз у струку врши се по Уредби коју прописује Краљ на предлог министра војске и морнарице, а по споразуму са министром унутрашњих послова.

(2) Полагање испита за наредне чинове официра може бити свега три пута.

(3) Решавање задатака за чин жандармериског пуковника и за чин жандармериског бригадног ђенерала може бити само једанпут.

(4) Кандидат који и по трећи пут не положи испит, односно који не реши успешно задатак губи право на даље полагање испита односно решавање задатка.

= Види чл. 54. овога Закона.

Члан 56.

Унапређење резервних жандармериских официра врши се по члану 131 Закона о устројству војске и морнарице с тим, да ће за унапређење у чин резервног капетана II класе и у чин резервног мајора служити као услов *после* положеног испита, у место предвиђеног командовања, успешно издржана вежба. За време издржавања вежбе дотични официр треба да је оцењен за руковање пословима, који се од активних жандармериских официра дотичног чина траже, као и да према показаном раду на овој вежби и по својој спреми и способностима заслужују унапређење у наредни чин.

= Види чл. 131. Зак. о устр. вој. и морн.

Члан 57.

За време рата жандармериски официри могу бити унапређени у наредни виши чин без обзира на рокове, школе и испите, но само за осведочену

храброст и за особите заслуге у рату, што ће се прописати нарочитом Уредбом.

Члан 58.

(1) Одредбе Закона о устројству војске и морнарице у погледу: ранга, службе, одсуствовања, боловања, пензије, оставке, губљења чина и *принадлежности и обустава од њих*; — у колико се не косе са одредбама овога закона — важе и за официре, војне чиновнике и *војне писаре* у жандармерији.

(2) Женидба официра, војних чиновника и *војних писара* на служби у жандармерији и жандарма, регулише се Краљевом Уредбом, на предлог министра војске и морнарице а по споразуму са министром унутрашњих послова с тим, да укупан проценат ожењених жандарма не може прећи 30% формациског стања жандарма, каплара и подофицира.

(3) Ово се не односи на привремене жандарме.

— Чл. 60. Зак. о устр. вој. и морн.:

(1) Ранг је саставни део чина. Он се стиче стварним служењем у активnoj служби. Ранг одређује старешински однос официра и подофицира једног истог чина.

(2) Официрима, примљеним у активну службу из грађанства или из резерве, рачуна се ранг од дана указа о пријему, односно од дана указа о активирању.

— Чл. 61. Зак. о устр. вој. и морн.:

Ако се административним или судским путем утврди да је официр односно подофицир заостао од унапређења без своје кривице, он ће одмах бити унапређен, и то са рангом који би му припадао да је на време унапређен са својим друговима и са свима правима, која су са овим чином и рангом скопчана, као да је стварно прослужио у вишем чину, но без материјалних ак вада.

= Види Зак. о устрој. вој. и морн.:

Чл. 104., 105., 106. и 107. (служба);

чл. 109. (осуства и боловања);

чл. 111., 112., 113., 114., 115., 308—323. (пензије);

чл. 116., 117., 118. и 119. (оставка);

чл. 120. и 121. (губљење чина) и

чл. 256—307. (принадлежности и обустава од њих.)

= Уредба о женидби жандармериских официра, официра других родова војске и струка на служби у

жандармерији, војних чиновника, жандармериских подофицира, жандармериских каплара и жандарма.

I. О женидби официра.

Члан 1.

Жандармериски официри и официри других родова војске и струка на служби у жандармерији, не могу се женити док не буду унапређени у чин поручника.

Нижи војни чиновници могу се женити, чим добију то звање.

Члан 2.

Официри из резерве на припреми и усавршавању у жандармерији, не могу се женити за време док су на припреми, односно на усавршавању.

По активирању резервним официрима чина поручника може се одобрити женидба.

Кад официр или војни чиновник испуни услове прописане чланом 1. ове Уредбе и изабере особу са којом жели ступити у брак, обраћа се редовним путем рапортом, да му се одобри коначно ступање у брак са изабратом особом.

Члан 3.

Решење о одобрењу коначног ступања у брак са изабратом особом доноси:

а) Министар војске и морнарице за команданта жандармерије, помоћника команданта жандармерије и за жандармериске бригадне ђенерале;

б) Командант жандармерије за све остале жандармериске официре, официре осталих родова војске и струка и војне чиновнике на служби у жандармерији.

Члан 4.

Сваки официр или војни чиновник приликом поднашања рапорта за коначно одобрење ступања у брак са изабратом особом, дужан је да поднесе податке о дотичној особи, о угледу и владању како њеном, тако и њених родитеља, те да би претпостављени могли оценити да ли у свему одговара положају официра и да ли може ући у официрско друштво.

Члан 5.

Официр и војни чиновник приликом тражења коначног одобрења за ступање у брак са дотичном особом не сме имати дугова ни на плати ни иначе, сем за рачун Официрске задруге.

Терети на некретном имању официра и војних чиновника не узимају се у обзир.

Члан 6.

Официр или војни чиновник који се без претходног одобрења надлежног старешине венча, кажњава се губитком чина односно звања од стране Војног дисциплинског суда.

II. О женидби жандармериских подофицира, каплара и сталних жандарма.

Члан 7.

Жандармериски подофицири, каплари и сталци жандарми не могу се женити док не наврше осам година службе у жандармерији.

Члан 8.

Жандармериске подофицире, капларе и сталне жандарме, кад испуне услове из члана 7. ове Уредбе и кад изаберу особу са којом желе ступити у брак писмено саслушава први претпостављени старешина. Томе саслушању прилажу се писмени докази о моралним особинама особе са којом дотични жели ступити у брак, као и о угледу њених родитеља.

Члан 9.

Жандармериски наредници водници и наредници, који су ожењени не могу постати официри.

Члан 10.

Решење о одобрењу женидбе жандармериским подофицирима, капларима и сталним жандармима доноси командант жандармерије, водећи рачуна о одредбама члана 57. Закона о жандармерији.

Члан 11.

Жандармериски подофицири, каплари и стални жандарми, који се ожене без претходног одобрења команданта жандармерије, кажњавају се дисциплински и отпуштају из жандармерије у смислу члана 41. Закона о жандармерији.

III. Опште одредбе

Члан 12.

Жандармериски официр, ако се је оженио у оставци или пензији, може се понова вратити у активну

службу ако је испунио услове из члана 1. и 13. ове Уредбе, но дужан је, да пре активирања поднесе доказе из члана 4. ове Уредбе, т. ј. податке о својој супрузи, о угледу и владању како њеном, тако и њених родитеља.

Члан 13.

Подробне одредбе у погледу поднашања рапорта за одобрење женидбе иу погледу података о моралним особинама особе са којом дотични официр жели ступити у брак, а које је министар војске и морнарице прописао за официре и војне чиновнике војске и морнарице, важе и за жандармерију.

Члан 14.

Наш Министар Војске и Морнарице и Министар Унутрашњих Послова нека изврше овај указ.

Бр. 3025.

8. фебруара 1931. год.
Београд.

— У чл. 10 ове уредбе број „57“ заменити бројем „58“, а у чл. 11. број „41“ заменити бројем „42“ — с обзиром на измене и допуне Закона о жандармерији.

Члан 59.

(¹) Припремна служба и служба усавршавања официра у жандармерији сматра се као активна служба у погледу: унапређења, ранга, периотских повишица плате и пензије.

(²) Резервни официр, који се разреши службе у жандармерији, нема права на никакве накнаде, сем у случају онеспособљења повредом у служби.

= Чл. 136. Зак. о устр. вој. и морн.

Ако резервни официр у миру, без своје кривице, на самој служби у војсци односно морнарици, или поводом службеног посла, буде тако повређен, да због задобијених рана, повреда или озледа постане неспособан за сваку даљу службу и уопште за привредни рад, признаје му се да је испунио услов за стицање права на личну пензију и ако нема десет година признаће активне државне службе, и добија тада пензију у висини 50% износа плате која му према чину припада.

Ако је резервни официр уједно државни службеник, онда му се у време за одређивање количине личне пензије урачунавају све године признате службе по одредбама Закона о чиновницима и још десет година више, тако да добија пензију у висини износа: плате која му припада према годинама стварно проведеним у државној служби и овим признатим годинама и 25% износа положајног додатка, ако са овим признатим годинама нема укупно 20 година службе; а ако са овим признатим годинама има 20 и више година службе, онда у износу који му припада по одредбама овога Закона за тај број година.

Резервни официр који није државни службеник добија пензију у 50% износа плате, која му према чину припада.

Ако под наведеним околностима у првом ставу овога члана Закона резервни официр, државни службеник, погине, или буде рањен, односно повређен, па од ране односно повреде или озледе умре, признаће се породици за пензију као да је имао 35 година улагања у Чиновнички пензионери фонд на припадљивости које је примао у времену смрти. Вишак пензије у таквом случају пада на терет државне касе. А ако погинули — умрли резервни официр није био државни службеник, онда породица, ако нема других прихода, добија помоћ у износу, и то: за једног члана 30% а за два и више чланова 40% његове плате која му је према чину припадала.

Кад резервни официр на самој служби у војсци и морнарици, у рату, без своје кривице онеспособи, има право на државну заштиту и помоћ по одредбама Инвалидског Закона.

Породица резервног официра, који умре или погине у рату на самој служби у војсци односно у морнарици, има право на инвалидску потпору и остале врсте државне заштите и помоћи по одредбама Инвалидског Закона.

Члан 60.

Награде, похвале и одликовања додељују се по Уредби о додељивању награда у жандармерији, коју прописује Краљ, на предлог министра унутрашњих послова и министра војске и морнарице.

ШЕСТИ ДЕО

НАДЛЕЖНОСТИ

Члан 61.

Надлежности лица у жандармерији прописале Краљ Уредбом на предлог министра унутрашњих послова, а по споразуму са министром војске и морнарице.

Члан 62.

(1) Распоред официра командантског положаја и виших чиновника у жандармерији вршиће се Краљевим Указом на предлог министра војске и морнарице споразумно са министром унутрашњих послова и датом мишљењу од стране команданта жандармерије.

(2) Распоред официра судских и интендантских, војних чиновника и војних писара врши министар војске и морнарице споразумно са министром унутрашњих послова, а на предлог команданта жандармерије.

(3) Распоред официра командирског положаја и официра одговарајућих звања, водника и официра одговарајућих звања, као и официра на припреми и усавршавању врши командант жандармерије.

(4) Без пристанка министра унутрашњих послова не може се поставити, преместити нити сменити ма који официр и чиновник у жандармерији.

Члан 63.

Официри и жандарми распоређени на сталне службе могу бити премештени само из важних и оправданих разлога.

СЕДМИ ДЕО

НАСТАВА

Члан 64.

Начин извођења наставе у жандармерији и отварање жандармериских школа и курсева, пропи-

саће Краљ Уредбом, на предлог министра унутрашњих послова у споразуму са министром војске и морнарице.

ОСМИ ДЕО

ОПРЕМА

Члан 65.

(1) *Какво ће и које наоружање, осталу убојну спрему, материјал и прибор имати жандармерија прописује Краљ Уредбом на предлог Министра војске и морнарице споразумно са министром унутрашњих послова.*

(2) *Какву ће и коју осталу материјалну спрему, прибор и потребе имати жандармерија, а која се спрема набавља из буџета жандармерије, прописује Краљ Уредбом на предлог министра унутрашњих послова, а по датом мишљењу команданта жандармерије.*

ДЕВЕТИ ДЕО

ПРИНАДЛЕЖНОСТИ

Члан 66.

(1) Одобрени буџет за жандармерију троши се искључиво на њене потребе по предлозима команданта жандармерије, у колико није он сам наредбодавац.

(2) *Свима потребама, средствима и материјалом по артилериској, санитарској и ветеринарској грани снабдева жандармерију министар војске и морнарице без накнаде.*

Члан 67.

(1) Сви активни жандармериски официри имају све принадлежности као и официри код војске, а сем тога, додатак на служење у жандармерији за

проведене године службе у жандармерији без обзира на чин и то:

Од 1—5 година по 840 динара годишње;
 Од 5—10 година по 1.080 динара годишње;
 Од 10—15 година по 1.320 динара годишње;
 Од 15—20 година по 1.560 динара годишње;
 Од 20—25 година по 1.800 динара годишње;
 Од 25—30 година по 2.040 динара годишње;
 После 30 година по 2.280 динара годишње.

(²) Одредбе овога члана важе и за активне интендантске официре, судске официре и војне чиновнике, који се налазе на служби у жандармерији.

Члан 68.

(¹) Команданту жандармерије и помоћнику команданта жандармерије припада за служење у жандармерији и то: команданту годишње по 5.000 динара, а помоћнику годишње по 3.000 динара.

(²) Командант жандармерије и помоћник немају право на додатак по члану 67 овога закона.

= Види чл. 67. овога Закона.

Члан 69.

(¹) Активни официри родова оружја и струка, који служе у жандармерији, као и резервни официри, који се налазе у жандармерији на припреми и усавршавању за прелаз у жандармериску струку, имају исте принадлежности, као и жандармериски официри.

(²) Резервним официрима, приликом ступања у службу, принадлежности теку од дана ступања на дужност, а приликом отпуста, или иступања из жандармерије, принадлежности им теку до краја месеца у којем су разрешени.

= Види чл. 67. и 68. овога Закона.

Члан 70.

Активним официрима и официрима из резерве, који се преведу у жандармерију, рачуна се време проведено на припреми и усавршавању у рок активне службе у жандармерији.

Члан 71.

(¹) Додатак, који се даје официрима и војним чиновницима у жандармерији за служење у жандармерији, саставни је део плате и утиче на одређивање величине пензије, ако приликом пензионисања има 10 година службе у жандармерији, или ако су пре тога у пензију стављени услед неспособности, која је последица службе.

(²) Жандармериски официри, који су на служби ван жандармерије, немају право на додатак за служење у жандармерији. Приликом пензионисања додатак за служење у жандармерији, који су имали кад су служили у жандармерији: као жандармериски официри, интендантски и судски официри и војни чиновници, утиче на одређивање пензије, ако су имали 10 година службе у жандармерији.

= Види чл. 67. и 69. овога Закона.

Члан 72.

(¹) За накнаде жандармериским официрима, официрима других родова војске и струка, војним чиновницима и војним писарима на служби у жандармерији, приликом премештаја — сеобе по службеној потреби и приликом службених путовања важе одредбе члана 285 Закона о устројству војске и морнарице.

(²) Старешинама у жандармерији, може се место накнаде за службена путовања одредити паушал; а исто тако може се смањити и прописана километража за службена путовања оним старешинама, који по члану 74 овога закона место службених јахаћих коња, имају сопствена моторна превозна средства.

(³) Претседник Министарског Савета по датом мишљењу Министра унутрашњих послова и Министра финансија а по предлогу команданта жандармерије прописује правилником паушале и смањивање километраже по претходним ставу овога

члана, а тако исто регулисаће накнаде жандармима и лицима грађанског реда са службом у жандармерији, које им припадају приликом премештаја — сеобе по потреби службе и код службених путовања.

= Види чл. 285. Зак. о устр. војске и мори. и 72. овога Закона.

Члан 73.

(1) Сваком жандарму припада од државе:

- 1) плата са додацима;
- 2) оружје, муниција и сва потребна убојна спрема и прибор;
- 3) стан са огревом, осветљењем, постелном спремом и простирком; — и
- 4) потребна материјална спрема и прибор;

(2) Шта, у коме броју и количини припада жандармима од назначеног у тачци 2 овога члана, прописаће министар војске и морнарице споразумно са министром унутрашњих послова у духу члана 65 овога Закона.

(3) Шта, у коме броју и количини припада жандармима од назначеног у тачци 3 и 4 овога члана, прописаће правилником министар унутрашњих послова на предлог команданта жандармерије.

= Види чл. 75., 76., 77., 78. и 79. овога Закона.

Члан 74.

(1) Сваки жандарм коњаник добија од државе за вршење службе јахаћег коња са прибором и опремом.

(2) Жандарми који живе, могу о своје трошку набавити јахаћег коња за вршење службе, ако им одобри командант жандармерије. У том случају они примају од државе за свога коња: храну и простирку у новцу или натури, јахаћи прибор и опрему, потков, смештај, негу и лечење и на име чувања коња 720 динара годишње у новцу.

(3) Ако коме при вршењу службе без његове кривице сопствени коњ угине, онеспособи или оболу а потом угине или онеспособи, држава ће му то про-

цени накнадити штету у новцу или натури, а од проузроковача штете, где постоји, штету наплатити.

(4) Место службених јахаћих коња команданти жандармерских пукова, помоћници команданта жандармерских пукова и официри за инспекторске послове могу о своје трошку, набављати и држати моторцикл или аутомобил, у коме случају место додатка на коња припада им додаток на одржавање и погон моторцикла или аутомобила у износу од 200 динара месечно.

(5) Којим ће се од напред наведених старешина у жандармерији и под каквим условима ово одобравати решава командант жандармерије.

Члан 75.

Принадлежности жандарма деле се на плату, додаток на службу и лични и породични додаток на скупоћу.

Члан 76.

Месечне плате, додаци на службу и лични додаци на скупоћу жандарма су ови:

Ч И Н	Плата	плата са периодским повишицама						Додатак на службу	лични додаци на скупоћу		
		1	2	3	4	5	6		разред		
									I	II	III
Наредник в. I кл.	810	8 0	950	1020				200	1050	1000	950
Наредник в. II кл.	660	710	760	810				160	990	950	900
Наредник в. III кл.	545	595	660					135	930	900	870
Наредник	445	495	545					130	870	860	860
Поднаредник	320	370	445					120	870	860	850
Каплар	200	220	240	260	280	300	320	105	860	850	840
Стални жандарм	195							100	850	800	700

= Види чл. 73., 75., 77., 80., 83., 84., 131., 132. и 133. овога Закона.

Члан 77.

(1) Периодске повишице плата добијају се после

сваке три године ефективне службе, проведене у до-
стичном чину — класи у жандармерији.

(²) Периодске повишице у чину — класи одре-
ђују се по службеној дужности.

(³) Жандармима од дана када буду стављени под
кривичну истрагу, зауставља се прелаз на период-
ску повишицу плате све дотле, док се њихово дело
дефинитивно не расправи.

(⁴) Време проведено у затвору по судској осуди,
време проведено у притвору у току претходне и ре-
довне кривичне истраге и време проведено под судом,
ако се нађе да је окривљени крив и правоснажном
пресудом буде осуђен, а не изгуби чин или службу,
или буде ослобођен из недостатака довољних доказа,
не рачуна се жандармима ни за периодску повишицу,
ни за пензију.

(⁵) По дефинитивном окончању, ако је жандарм
осуђен, или ослобођен судском одлуком из недостатка
довољних доказа, губи право за прелаз на вишу пе-
риодску повишицу плате за време од једне године.

(⁶) Жандарм који добије слабу — непропоруч-
љиву оцену, губи за наредну периодску повишицу
у чину — класи целу годину.

= Види чл. 6., 76. и 81. овога Закона.

Члан 78.

Припремни жандарми и жандарми кадровци
имају на име припадљивости месечну плату, према
разредима скупове и то:

1) Припремни жандарми:

у I разреду скупове 1120 динара

у II разреду скупове 975 динара

у III разреду скупове 880 динара

2) Жандарми кадровци:

у I разреду скупове 570 динара

у II разреду скупове 520 динара

у III разреду скупове 475 динара

Члан 79.

Привремени жандарми имају на име припад-
љивости месечну плату у износу и то:

у I разреду скупове 570 динара

у II разреду скупове 520 динара

у III разреду скупове 475 динара

= Види чл. 83. овога Закона.

Члан 80.

(¹) У први разред скупове улази Београд са Зе-
муном, Загреб, Љубљана, Нови Сад, Сарајево, Сплит,
Сушак, Скопље, Ниш, Цетиње и Бања Лука.

(²) У други разред скупове улазе сва места у ко-
јима је седиште среског начелства.

(³) У трећи разред скупове улазе сва остала места.

= Види чл. 76., 78. и 79. овога Закона.

Члан 81.

(¹) Претседник Министарског Савета по пред-
логу Министра финансија, а у споразуму са Ми-
нистром унутрашњих послова прописује Уредбом
услове, под којима се стичу и губе права на лични
и породични додатак на скупову. На исти начин
могу се према потреби додати на скупову повећа-
вати, смањивати и укидати.

(²) Исто тако Уредбом могу се смањивати или по-
већавати месечне плате предвиђене чланом 78 и 79 овога
закона за припремне и привремене жандарме.

= Види чл. 76., 78., 79. и 83. овога Закона.

Члан 82.

(¹) Лица војног и грађанског реда, на служби у
жандармерији, могу, било сама, било са породи-
цом становати у жандармериским зградама. Одо-
брење по овоме доноси командант жандармерије.

(²) Величину закупне цене и начин плаћања про-
писује министар унутрашњих послова у споразуму
са Претседником министарског савета и мини-
стром финансија.

(³) У случају премештаја право на становање у

старом стану губи се од дана разрешења од дужности па за три месеца.

Члан 83.

(1) Породични додаток на скупоћу за жену и свако законито и позакоњено дете, жандармериских подофицира, каплара, сталних и привремених жандарма, је 150 динара месечно.

(2) Привремени жандарми могу примати породични додаток највише за три члана породице.

= Види чл. 81. овога Закона.

Члан 84.

Жандармима дворске жандармериске чете без обзира на чин, издаваће се специјални додаток по 720 динара годишње за преправку одела, набавку рукавица и акселбендера.

= Види чл. 75., 76., 77. и 83. овога Закона.

Члан 85.

(1) Принадлежности жандарма теку од првога дана наредног месеца по ступању на дужност, а губе се крајем месеца у коме је разрешен, односно до краја месеца у коме је умро.

(2) Одредбе члана 30 Закона о чиновницима важе и за жандармерију.

= § 30. Закона о чиновницима.

(1) Приликом примања у државну службу, било први пут или у случају враћања у активну службу, принадлежности теку од првог дана наредног месеца по ступању на дужност.

(2) У случају наименовања односно унапређења у вишу групу, као и у случају добијања певријодске повишице, и постављења приправника за чиновника, принадлежности теку од првог дана наредног месеца.

(3) Ако службеник буде премештен и премештај утиче на величину личног додатка на скупоћу, с обзиром на промену места службовања, нови додаток припада службенику од првог дана наредног месеца по разрешењу.

(4) Породични додаток припада службенику од првог дана наредног месеца по испуњењу услова који му дају право на овај додаток.

= Види чл. 76., 77., 78., 79, 83. и 86. овога Закона.

Члан 86.

Жењени жандарми, који су активни подофицири, примају по (12) дванаест кубних метара дрва годишње. Ово важи и за активне подофицире удовце, ако имају закониту или позакоњену децу, коју они издржавају, као и за активне подофицире који по одлуци надлежне власти живе одвојено од жене, ако имају закониту или позакоњену децу под својим старањем.

= Види чл. 76. овога Закона.

Члан 87.

(1) Жандарму престају тећи принадлежности у овим случајевима:

- а) Кад умре;
- б) кад буде из службе отпуштен; и
- в) Кад учини дело бекства.

(2) Жандарму не припадају принадлежности:

- а) За време самовољног удаљења;
- б) За време одсуства дужег од предвиђеног у члану 95 овога Закона. У овоме случају ожењени жандарми немају права на дрва;
- в) За време издржавања казне по судској осуди. У овом случају издржавање дотичнога (храна и смештај) пада на терет државе. Затвор издржава код најближе војне команде и храни се по прописима, који важе и за војску.

Нежењени жандарми не примају за то време ништа од принадлежности, а породицама жењених жандарма издаје се 50% њихових принадлежности и сва припадајућа количина дрва.

Обустављене све принадлежности нежењеним и 50% жењеним жандармима предаје се каси «Жандармериског потпорног фонда», пошто се подмире трошкови око издржавања казне по судској осуди;

- г) За време претходне или редовне кривичне истраге или под судом и то само у случају, ако се брани из притвора, задржаће се нежењеном жандарму, каплару и подофициру 75% а ожењеном

50% од целокупних новчаних принадлежности. Дрва ожењеног издају се породици.

Ове задржате принадлежности исплатиће се дотичном жандарму, ако надлежни старешина прекине истрагу, ако судском пресудом буде ослобођен као невин, ако се судским решењем отпусти испод суђења и ако кривично дело буде амнестирано. У противном предаје се каси «Жандармериског потпорног фонда» као приход; и

9) За време издржавања дисциплинске казне затвора и то: подофицири, каплари и стални жандарми, губе за то време *додатак на службу*, а припремни и привремени жандарми и жандарми кадровци губе 10% плате. Обустављене принадлежности предају се каси: «Жандармериског потпорног фонда».

= Види чл. 76., 78., 79. и 95. овога Закона

Члан 88.

(1) Кад жандарм одговара за накнаду штете држави, без обзира да ли је под ислеђењем — истрагом — или није и да ли је у притвору или није, надлежни наредбодавац доноси решење за обезбеђење штете односно за наплату у смислу прописа о томе.

(2) Кад је жандарм под ислеђењем — истрагом — или судом, а брани се из слободе и врши службу, прима све принадлежности.

= Види чл. 87. овога Закона

Члан 89.

Принадлежности жандарма ослобођавају се свих самоуправних приреза.

= Види чл. 73., 74., 75., 76., 78., 79. и 83. овога Закона.

Члан 90.

(1) Жандарми се лече у војним и јавним болницама.

(2) У војним болницама имају бесплатан смештај, лекове и негу — лечење. Храну плаћају из својих при-

надлежности. За жандарме који се лече од задобивених рана у служби храну плаћа држава.

(3) За лечење жандарма у јавним болницама важе одредбе Закона о чиновницима.

(4) Сви државни лекари (грађански и војни) и сви самоуправни и општински лекари дужни су указати бесплатну лекарску помоћ сваком жандарму, који им се за ову јави, или им у опште буде упућен, ради указивања лекарске помоћи. Исто тако сви ови лекари дужни су бесплатно прегледати и сва она лица која се буду пријавила жандармериским командама ради пријема у жандармерију.

(5) У недостатку ових лекара дужни су приватни лекари указати прву помоћ сваком жандарму уз накнаду, која им припада по закону. Накнаду плаћа држава.

= § 88. Закона о болесницима.

Државни службеници грађанског реда и пензионери, као и њихове породице имају право на лечење у јавним болницама на државни трошак (§ 7 Зак. о болницама).

= § 7. Закона о болницама.

Болничке пристојбе плаћају:

1) Сами болесници или други по закону на то обавезни осим ако надлежна општина потврди, а првостепена власт опште управе овери да не могу платити болничке трошкове;

2) Уреди за осигурање радника, хуманитарни железнички фондови, братинске благајне као и остале установе за осигурање радника и намештеника, за своје осигуране чланове;

3) Министарство војске и морнарице за лечење официра, подофицира и војника према прописима Закона о устројству војске и морнарице;

4) Министарство социјалне политике и народног здравља према чл. 88 Закона о чиновницима за државне чиновнике и службенике, чланове њихових породица; даље за инвалиде и избеглице;

5) Вановине за своје чиновнике и службенике и чланове њихових породица у границама прописаним за државне чиновнике и службенике.

Министар социјалне политике и народног здравља прописаће по саслушању Главног санитетског савета,

а у сагласности с Претседником министарског савета уредбом ближе одредбем, под којим условима и на који начин се може болеснику или другом, који је по закону обавезан да се о њему стара, издати од стране општине потврда да не може плаћати болничке пристојбе.

= Види чл. 91. овога Закона.

Члан 91.

(1) Жандарми, као и чланови њихових породица, имају бесплатно лечење кад болују код својих кућа, а тако исто и бесплатне лекове, ако су исти прописани војном фармакопејом.

(2) Породице жандарма имају бесплатан смештај, лекове и негу — лечење у војним болницама, ако се због операције и у опште због стања и природе болести морају лечити у војним болницама. У породицу рачунају се законита жена и законита или позакоњена деца.

(3) За лечење породица жандарма у јавним болницама важе одредбе Закона о чиновницима.

= Види законски текст испод члана 90. овога закона.

Члан 92.

(1) Официри, војни чиновници и војни писари на служби у жандармерији, као и чланови њихових породица, имају право на лечење по одредбама Закона о устројству војске и морнарице.

(2) Ако у престоници није одређен нарочити војни лекар за лечење официра, војних чиновника, војних писара на служби у жандармерији и жандарма, као и чланова њихових породица, кад болују код својих кућа, командант жандармерије узима за ову службу хонорарног лекара, чији хонорар пада на терет буџета жандармерије. Висину годишњег хонорара одређује Министар унутрашњих послова својим решењем а по предлогу команданта жандармерије.

= Члан 292. Закона о устројству војске и морнарице.

Активни официри и активни војни чиновници

имају бесплатно: лекове прописане војном фармакопејом и лечење за себе и за своје чланове породице, кад болују код својих кућа. На ово имају право и ожењени активни подофицири и активни музичари, ако се због стања и природе болести или у недостатку празних места у војним болницама не могу да лече у овима. Породице ожењених активних подофицира и активних музичара имају, као и породице активних официра и активних војних чиновника, бесплатно лекове и лечење кад болују код својих кућа. У породицу рачунају се законита жена и деца.

У војним болницама имају бесплатни смештај, лекове и негу-лечење: активни официри и активни војни чиновници. Активни подофицири и активни музичари, каплари, морнари и редови на одслужењу рока, питомци војних и морнаричких школа, питомци војних техничких и занатских школа у војсци и морнарици, музички приправници и војно-државни питомци за време лечења у војним болницама добијају храну у болници.

У местима где нема војних болница, лечиће се сва горе поменута лица у јавним болницама, на рачун Министарства Војске и Морнарице, а контрактурални музичари на сопствени трошак.

У војним болницама имају бесплатан смештај, лекове и негу-лечење и породице свих лица из првог става овога члаца Закона, ако се због операција и уопште због стања и природе болести морају лечити у војним болницама.

Активни официри и активни војни чиновници, ожењени активни подофицири и ожењени активни музичари који примају храну у новцу, као и контрактурални музичари (ожењени или нежењени), за време лечења у болници плаћају храну за себе и за своје чланове породице у износу који одреди Министар Војске и Морнарице. Лично за себе, жењени подофицири и музичари плаћају храну у границама половине одређеног оброка у новцу, који су примали при ступању у болницу.

Нежењени активни подофицири и музичари који примају храну у новцу, од дна када ступе у болницу па за све време лечења у болници, примају храну у болници у натура, а за то време не примају храну у новцу код своје команде.

Активни: официри, војни чиновници, подофицири и музичари, као и њихови чланови породице, имаће бесплатан смештај у оним бањама, санаторијумима и климатским местима, где има војно-државних

зграда намењених за ову сврху, а под условима које пропише Министар Војске и Морнарице.

= Види чл. 58. овога Закона.

Члан 93.

(1) Оболели официри, војни чиновници, војни писари на служби у жандармерији и жандарми, ако је болест последица рата, или напорне службе у жандармерији, имају право на новчану помоћ за лечење по бањама, санаторијумима и климатским местима.

(2) Ова се помоћ обезбеђује буџетом сваке године, а њену величину, као и услове под којима се даје, прописује министар унутрашњих послова, по предлогу команданта жандармерије.

(3) Исто тако, сва ова лица имаће смештај и живиће нарочите повластице за лечење по свима државним и самоуправним бањама, санаторијумима и климатским местима у земљи, а под условима које споразумно пропишу министар унутрашњих послова и министар социјалне политике и народног здравља.

= Види чл. 92. овога Закона.

Члан 94.

(1) Жандарми за време боловања, имају све припадности као да су на лицу.

(2) Боловање жандарма може непрекидно трајати највише једну годину дана или петнаест месеци у две узастопне временске године. Ако после овога рока не оздрави, или не буде способан за активну службу у жандармерији, а стекао је право на пензију — пензионисе се. Ако није стекао право на пензију отпушта се из службе по члану 42 овога Закона.

= Види чл. 42., 76., 78., 79., 83. и 86. овога Закона.

Члан 95.

(1) Жандармериским подофицирима у опште, титуларним подофицирима и капларима преко десет година службе, припада годишње по 20 дана осуства од једном или у више пута. Свима осталим жан-

дармима припада годишње 15 дана осуства, од једном или у више пута.

(2) Ова осуства надлежне старешине одобраваће сваком поједином жандарму у оно доба године, када то службене прилике у првом реду дозвољавају.

(3) У нарочито изузетним случајевима жандарми могу добити осуство и преко времена означеног у првом ставу овога члана с тим да им за осуствовање преко 30 дана у једној календарској години, од једном или у више пута, не припадају припадности.

= Види чл. 87. овога Закона.

Члан 96.

(1) Жандарми имају право на бесплатну возњу државним железницама и лађама, за одлазак и повратак, у случајевима кад:

- 1) спроводе кривце и војне бегунце;
- 2) спроводе притворенике и протерана лица;
- 3) спроводе осуђенике од судских и полицијских затвора до казних завода и кад спроводе осуђенике из једног казног завода у други;
- 4) врше потере и у истражној служби;
- 5) службено путују у циљу осигурања железничке пруге, путева, праваца и просторија;
- 6) службено путују на концентрационо место;
- 7) путују у откоманду и по службеном позиву претпостављених старешина;
- 8) службено путују у својству курира;
- 9) спроводе железничке возове и лађе;
- 10) спроводе државни новац, спрему и стоку; и
- 11) путују на боловања, лекарски преглед и супер-ревизиони преглед, ради окатегорисања, у школу, курс или центар за обуку и на школска гађања.

(2) У случајевима путовања по тачци 4, 5 и 6 овога члана жандарми могу користити све возове сем интернационалних.

(3) Жандармериски официри, кад обилазе и контролишу жандарме, који осигуравају железничку

пругу и објекте, имају права на бесплатну вожњу свима возовима, сем експресних. Објава важи као докуменат.

(4) У свима другим случајевима плаћаће официри и жандарми возне трошкове лађом и железницом по војној тарифи.

(5) Кад жандарми на позив иследне, или судске власти, путују као сведоци — трошкови по овоме падаће на терет дотичне власти.

(6) Војници кадровци на одслужењу рока у жандармерију, када иду на прво осуство и када се из жандармерије по одслужењу рока у кадру отпуштају кућама, добиваће од најближих војних команди објаве за вожњу железницом по кредитираној возарини, на тражење жандармерије.

Члан 97.

(1) Жандарми се хране из својих принадлежности и из истих плаћају: своју послугу, дрва за кување јела, осветљење кухиње и кухињско посуђе.

(2) Држава помаже при набавци кухињског посуђа и кухињског намештаја у границама буџетске могућности.

Види чл. 73., 75., 76., 78., 79. и 86. овога Закона

Члан 98.

Обуставе и забране од принадлежности жандарма могу се вршити само по прописима Закона о чиновницима и Закона о државном рачуноводству.

= § 94. Закона о чиновницима.

(1) Државна потраживања од државних службеника која проистичу из службеног односа утврђује се, у колико то не спада у надлежност Главне контроле, административним путем.

(2) За државна потраживања из службеног односа може се ставити забрана административним путем до 50% активних и 30% пензијских принадлежности.

= § 264. Закона о чиновницима.

(1) Док Закон о извршењу и обезбеђењу не ступи на снагу, државним службеницима, активним или у

пензији, као и њиховим породицама које уживају породичне пензије, може се ставити забрана на једну трећину њихових принадлежности, осим личног и породичног додатка на скупоћу, и то судским путем или по њиховом пристанку. Од ове трећине одбијаће се и порез и улог за пензиони фонд.

(2) За издржавање породице може се забранити и више од трећине принадлежности, заједно са личним додатком на скупоћу, ако би надлежном пресудом било више пресуђено. Исто тако, за државна потраживања може се ставити забрана, и на лични додаток на скупоћу, до 50% активних а 30% пензијских принадлежности, и то и административним путем.

(3) За потраживања која проистичу услед откупа земљишта и подизања кућа преко задруга за подизање станова може се допустити забрана до 50% активних и пензијских принадлежности, осим породичних додатака на скупоћу, чланова ових задруга, по њиховом пристанку, под условом да се забрања може стаити тек кад им буду предате куће и издате тапије, односно извршени уписи њихова права својине у земљишним књигама. Таква забрана може се допустити само за амортизацијона потраживања која не трају дуже од двадесет година.

Члан 99.

(1) Гарнизоне и остале потребе и расходи по материјалној грани могу се паушалирати.

(2) Ово ће прописати правилником министар унутрашњих послова по датом мишљењу командатна жандармерије.

Члан 100.

(1) Дотрајала спрема, предмети, ствари и материјал по свима гранама средстава и потреба у жандармерији, као и неспособна стока и дотрајала кола, камиони, аутомобили, моторцикли и све што се набавља из буџета жандармерије, продаваће се.

(2) Од ових продаја добивени новац улаже се као приход у „Жандармериски економски фонд,” чији ће делокруг рада прописати правилом министар унутрашњих послова споразумно са министром финансија а по датом мишљењу команданта жандармерије.

Члан 101.

Начин новчаног и материјалног снабдевања и администровања код жандармерије врши се по односним законима и прописима, који важе за војску и морнарицу. У колико не буде могуће придржавати се овога код жандармерије, због њене специјалне службе и прилика, министар унутрашњих послова може отступити од тих прописа и саобразити их потребама жандармерије путем правилника.

= Види Правилник за новчано и материјално снабдевање и администровање код жандармерије III. Бр. 21995. од 20. априла 1931 г. и Закон о администрацији војске и морнарице.

Члан 102.

(1) Прописи Закона о устројству војске и морнарице у погледу *осигурања* подофицира, важе и за жандармериске подофицире.

р/во (2) Време, које жандармериски подофицири проведу на припреми за прелаз у грађанску државну службу, не рачуна се као служба на поновном року и за стицање права за унапређење, него се само рачуна за *периодске повишице плате* и за пензију.

= Члан 74. Зак. о устр. вој. и морн.

Осигурање подофицира службом.

1. — Подофицир који наврши десет година непрекидне а ваљане подофицирске службе у сталном кадру, па жели да из овога изађе, има права да добије одговарајућу указну или неуказну грађанску државну службу. Овакви подофицири претходно ступају као привременци службеници грађанске државне службе и у току једне године дужни су, да заврше припрему и испуне и остале услове за прелаз на сталну службу дотичне струке и категорије грађанске државне службе. За ово време подофицир прима све своје редовне при надлежности код војске и сматра се као да је на служби, али му се ово време не рачуна као служба на поновном року.

Ову примедбу одобрава Министар Војске и Морнарице, а издржава се код установа које одреди надлежни Министар.

Подофицир, који у току припреме за грађанску службу буде оцењен као способан за ову, поставља се у почетку прве наредне бюджетске године за сталног службеника дотичне грађанске службе и то у одговарајућу положајну групу по одредбама Закона о чиновницима.

Сваки ресорни Министар дужан је буџетом сваке године обезбедити онолики број места за овакве подофицире, колико буде захтевао Министар Војске и Морнарице.

Подофицир, који на припреми буде оцењен као неспособан, враћа се у своју јединицу и више не може добити одсуство за поновну припрему.

2. — Подофицирима, окатегорисаним за не борачку и канцеларску службу, као и осталим подофицирима који желе а имају услова, даваће се прилика и могућност да испуне услове по овоме Закону ба прелаз у ниже војне чиновнике или у војне писаре.

3. — Жељени подофицири могу становати са својом породицом у државним зградама-становима, ако и где ових буде, уз одговарајућу накнаду, коју одређује Министар Војске и Морнарице.

4. — Подофицирска деца имају првенство за ступање у војне школе под иначе једнаким условима.

Одредбе тачке 3. и 4. овога члана важе и за мушкарце.

= § 55. Закон о чиновницима.

(1) За прелаз из струке у струку државне службе грађанског реда, као и за прелаз из друге државне службе или из самоуправне службе у државну службу грађанског реда, услов је да онај који прелази има општу односно стручну школску спрему која је прописана за струку службе грађанског реда у коју прелази, и да пре прелаза положи прописни државни стручни испит те струке.

(2) Надлежни министар може ослободити полагања државног стручног испита лице које прелази у четврту или вишу положајну групу.

= § 98. Закон о чиновницима.

Нико не може без свог пристанка бити постављен на ниже звање нити у звању на нижи положај од оног који је већ имао.

Члан 103.

Чиновници грађанског реда, контрактурални чиновници, дневничари и служитељи на служби у жандармерији имају новчане принадлежности по прописима Закона о чиновницима; а накнаде приликом премештаја — сеобе по потреби службе и за службена путовања, по правилнику који ће се прописати по члану 72 овога закона.

= Види чл. 72. овога Закона.

ДЕСЕТИ ДЕО

ПЕНЗИЈЕ

Члан 104.

(1) Жандармериски подофицири, каплари, стални и припремни жандарми, било ожењени или не-ожењени, дужни су за породичну пензију улагати у „Чиновнички пензиони фонд“ установљен по одредбама Закона о чиновницима. Ово важи и за жандарме у пензији.

(2) Код подофицира, каплара и сталних жандарма основ је за улагање у «Чиновнички пензиони фонд» плата и додаток на службу а код припремних жандарма половина плате.

(3) Месечни улог износи 5% од основа за улагање.

(4) Улози се наплаћују по званичној дужности приликом издавања принадлежности које служе за основ улагања.

(5) Наплаћени улози шаљу се Државној хипотекарној банци.

= § 133. Закона о чиновницима.

(1) За породичне пензије чиновника и осталих државних службеника грађанског реда установљава се „Чиновнички пензиони фонд“.

(2) „Чиновнички пензиони фонд“, као самостална правна личност, не може се употребити низашта друго осим за оно на што је овим Законом намењено.

(3) Фондом рукује Државна хипотекарна банка под посебним надзором министра финансија. Она је дужна подносити сваке године министру финансија

извештај о стању фонда и извод рачуна годишњих расхода и прихода.

(4) Рачуни о расходима и приходима фонда подносе се по истеку сваке календарске године Главној контроли на преглед, и са клаузулом Главне контроле о разрешењу рачуна објављују у „Службеним новинама“.

= Види чл. 105. и 106. овога Закона

Члан 105.

(1) У првомесечне принадлежности које према тачци 1 § 134 Закона о чиновницима улазе као приход у «Чиновнички пензиони фонд», рачунају се целокупне новчане принадлежности жандармериских подофицира каплара, сталних и припремних жандарма, које им по овом закону припадају.

(2) Првомесечна разлика између нових и дотадањих принадлежности, која према тачци 2 § 134 Закона о чиновницима улази као приход у «Чиновнички пензиони фонд», наплаћује се од жандармериских подофицира, каплара, сталних и припремних жандарма у свима случајевима у којима се та разлика услед напредовања појављује код плате, периодске повишице, додатка на службу и личног додатка на скупшћу.

= Види чл. 75., 76., 78., и 106 овога Закона

Члан 106.

У дисциплинске новчане казне које према тачци 5 § 134 Закона о чиновницима улазе као приход у «Чиновнички пензиони фонд», рачунају се дисциплинске казне «одузимања плате» предвиђене Уредбом о војној дисциплини за жандармериске подофицире, капларе, сталне и припремне жандарме.

= § 134. Закона о чиновницима.

Приходи фонда су:

1) првомесечне принадлежности министра, ба-но ва, чиновника, чиновничких приправника, званичника и служитеља;

2) првомесечна разлика између нових и дотадањих принадлежности, у случају напредовања;

3) месечни улог;

4) интерес на капитал овога фонда, који је за $\frac{1}{2}\%$ мањи од интереса који Државна хипотекарна банка

најмање наплаћује на дугорочне зајмове од својих дужника.

5) дисциплинске новчане казне.

= Види чл. 105. овога Закона.

Члан 107.

Жандармерски подофицири, каплари и жандарми испуњавају услов за стицање права на личну пензију кад наврше 10 година које су стварно провели у активној државној служби. Кад наврше тридесет година ефективно проведених у активној државној служби или 35 година, које се рачунају за пензију, или кад наврше 55 година старости, на њихову молбу стављају се одмах у пензију.

Члан 108.

Жандармерски подофицир, каплар и стални жандарм, ако је стекао право на пензију, ставља се у пензију по потреби службе:

1) ако после непрекидног боловања од године дана или укупно 15 месеци у две узастопне временске године не оздрави, што се утврђује специјалним лекарским прегледом;

2) када према оцени супер-ревизионе комисије буде оглашен неспособним за ма какву службу у жандармерији;

3) када нема спреме и способности за ма какву службу у жандармерији, која би одговарала његовом чину;

4) ако је отпуштен из жандармерије по члану 42 тачке 2) под а) и б);

5) Жандарми који су отпуштени по члану 42 тачка г) задржавају право на пензију, ако имају 20 година државне службе и ако их за то предложи командант жандармерије.

Види чл. 42., 94., 108., 114 и 117 овога Закона

Члан 109.

(1) У погледу рачунања времена за пензију жандармерским подофицирима, капларима и жандар-

мима важе одредбе Закона о чиновницима, с тим да се од времена које се рачуна за пензију има одбити 18 месеци као пуног рока службе у сталном кадру и време из члана 77 овога Закона.

(2) Жандарму, који је преведен од припремног за сталног, време проведено у служби као припремни жандарм, рачуна се у активној служби.

= § 116. Закона о чиновницима.

Службеник који испуни услов из § 113, за одређивање количине пензије признаје се у стварном трајању:

1) Време које је чиновник, званичник или служител провео као такав у активној државној служби грађанског реда, или у таквом својству у служби државних саобраћајних установа, или у својству официра, подофицира као и чиновника или других службеника војног или грађанског реда на служби у војсци или морнарици која му се рачуна за пензију по Закону о устројству војске и морнарице.

2) Време приправне службе под условом из четвртог става § 113.

3) Време проведено на раду у служби државе у својству контрактуалног чиновника, ако је прелаз из контрактуалног стања у државну службу био непосредан, без икаква прекида.

4) Време које су професори универзитета провели у државној служби у страниј земљи, одакле су дошли за професора универзитета.

5) Време проведено у самоуправној служби бавовина, као и време које су чиновници провели у самоуправној служби уопште у звањима за која се траже факултетска спрема, у оба случаја под условом прелазна најдаље у року од тридесет дана.

6) Време које су свештеници признатих вероисповести, пре него што су ступили у државну свештеничку службу, провели у духовничкој служби признатих вероисповести.

7) Време које је појединим службеницима на њихову молбу признато специјалним законом за државну службу односно за пензију.

= § 270. Закона о чиновницима.

(1) Оним државним службеницима грађанског реда који су то били пре 1 септембра 1923 године, на буду пензионисани после ступања на снагу овог Закона, а који испуњавају услов за стицање права на личну пензију одређен у § 113, рачунаће се од времена проведеног

пре 1 септембра 1923 године, за одређивање количине пензије, поред времена из § 116, још и ово време:

1) Све време означено под 1) у § 116, било непрекидно или с прекидом.

2) Време које је државни службеник у Србији и Црној Гори после навршене осамнаесте године живота провео у служби која по овом Закону одговара служби званичника или служитеља.

3) Време проведено после навршене осамнаесте године живота у својству сталног дневничара (дневничара, канцеларијског помоћника или дневничара са месечном платом), ако је прелаз на звање које по овом Закону даје право на пензију извршен најдаље у року од шест месеци, с тим да у овај рок не улази служба у војсци.

4) Време које је државни службеник, као активни или пензионер, провео на војној дужности у рату, рачуна се тако да се за сваку годину у којој је било рата рачуна још по једна година.

5) Време проведено ефективно на војној дужности преко обавезног рока од највише две године у сталном кадру, и преко војних вежби. Оним службеницима који су ступили у државну службу грађанског реда пре 6 септембра 1919 године а којима се по ранијим законским прописима у крајевима ван Србије и Црне Горе признавало и време обавезног рока и војних вежби, признаје се и то време у ефективном трајању, ако су добили државну службу до навршетка 32 године живота.

6) Године које је неко провео у војсци Србије и Црне Горе на војној дужности, било по својој војној обавези или као добровољац у ратовима од 1912 до 1920 године закључно, па је пре 1 септембра 1923 године постао активни државни службеник са правом на пензију, рачунају се двоструко, по одбитку обавезног рока у сталном кадру. Обавезни рок у колико је пао у то време износи осамнаест месеци ако није био краћи.

7) Лицима која су у ратним годинама од 1912 до 1920 били активни указни чиновници Србије или Црне Горе, али нису били на војној дужности у рату, признаје се свака таква година у 18 месеци.

8) Време проведено пре ступања у државну службу, у служби покрајинске, окружне (жупанијске), средње (котарске) и општинске самоуправе признаје се у онолико у колико је било признато по законима који су у то време важили.

9) Државним службеницима који су у бившим верско-просветним аутономијама вршили административну или наставничку службу, па су доцније непосредно

ступили у државну службу, као и пензионерима таквих установа под истим условима, време проведено у службу тих установа признаје се за пензију.

10) Државним службеницима који су пре уједињења, били у крајевима ван Србије и Црне Горе радници слободних професија, па су после уједињења, у циљу олакшања организације државне управе у тим крајевима ступили у државну службу, и то најмање две године пре обнародовања Закона о чиновницима и осталим државним службеницима грађанског реда од 31 јула 1923 године, и у њој се у том часу затекли, признаје се за сваку годину државне службе по једна година проведена у слободној професији пре уједињења, с тим да се на тај начин може уважити највише петнасет година рада у слободној професији пре уједињења.

11) Време признато по чл. 3 и 6 Закона о признавању и урачунавању времена службе оних службеника који су радили на националним пословима, од 28 маја 1922 године, без обзира да ли су ступили у државну службу пре ступања на снагу овог Закона или после.

12) Време проведено у затвору за време рата због националног рада.

13) До 30 јула 1923 године закључно, од времена стварно проведеног у државној служби у Јужној Србији у својству чиновника, званичника или служитеља рачуна се сваких осам месеци у двацест, а од 31 јула 1923 до 30 јула 1930 године закључно, двоструко.

14) Лицима која су на дан објаве рата били у служби у бившој Аустро-Угарској, па су из службе током рата из политичких разлога отпуштени без отпремнице и права на пензију, а после ослобођења враћени у службу, рачуна се време које су провели ван службе до 1 децембра 1918 год., но без права накнаде за протекло време.

(2) Време које се по тач. 5, 6, 8, изузев покрајинске службе, 9, 10, 11, 12 и 14 признаје за одређивање количине пензије не рачуна се као време које је по ставу првом § 113 услов за стицање права на пензију. Тако исто не рачуна се као време које је по ставу првом § 113 услов за стицање права на пензију и увећано време које се признаје за пензију по тач. 4, 7 и 13.

(3) Изузетно, лицима којима је признато време по тач. 11, и то за службу у Јужној Србији, рачуна се то време као време које је по ставу првом § 113 услов за стицање права на пензију. Осталим лицима којима је признато време по тач. 11, може се Краљевим указом, на предлог надлежног министра у сагласности са Прет-

седником Министарског савета, признати то време као време које је по ставу првом § 113 услов за стицање права на пензију.

= § 119. Закона о чиновницима.

За пензију не признаје се:

1) Време пре навршене осамнаесте године живота;

4) Време проведено у пензији;

= Види чл. 32. и 33. овога Закона.

Члан 110.

Основ за одређивање количине пензије жандармериског подофицира, каплара и жандарма је плата и додаток на службу који су му припадали у часу пензионисања. Додатак на службу служи као основ за пензију тек када жандармериски подофицир, каплар и стални жандарм наврши 20 година, које је стварно провео у активној државној служби а која му се служба према члану 109 овога закона рачуна у рок за стицање права на личну пензију.

= Види чл. 76. и 109. овога Закона.

Члан 111.

(1) Жандармериском подофициру, каплару и жандарму, који испуњава услове овога закона за стицање права на личну пензију, од плате припада за првих 10 година признате службе по одредбама овога закона 50%. За свако даље пола године припада му 0.90%, тако да за 35 година признате службе, по одредбама овога закона, добије 95% од пензиског основа. Но ако жандармериски подофицир, каплар и жандарм буде стављен у пензију пре навршених 50 година живота или пре навршених 30 година признате службе, по одредбама овога закона, припада му од плате као пензиског основа за свако даље пола године и то:

У случају да није навршио 15 година признате службе, или да није навршио 35 година живота, 0.50%;

у случају да није навршио 20 година признате службе, или да није навршио 40 година живота, 0.60%;

у случају да није навршио 25 година признате службе или није навршио 45 година живота 0.70%;

у случају да није навршио 30 година признате службе, или да није навршио 50 година живота, 0.80%.

(2) Започето пола године службе при одређивању процента за количину пензије, рачуна се као цело.

= Види чл. 76. овога Закона.

Члан 112.

Од додатка на службу који је жандармериски подофицир, каплар и стални жандарм имао у часу пензионисања, припада му у име пензије и то: 50% после двадесет, 60% после двадесет и пет, 70% после тридесет и 95% после тридесет и пет година службе, која се према члану 109 овога закона рачуна у рок за стицање права на личну пензију.

= Види чл. 76. и 111. овога Закона.

Члан 113.

(1) Пензионисани жандармски подофицир, каплар и стални жандарм, поред пензије, има право на лични додаток на скупоћу, који се одређује по истом проценту, по коме се одређује и пензија од плате као пензиског основа, узимајући за основ лични додаток на скупоћу који је подофициру, каплару и сталном жандарму припадао у часу пензионисања.

(2) Овај додаток не може бити мањи од, и то:
У месном разреду скупоће:

I	II	III
---	----	-----

400.— 350.— 300.— динара месечно.

(3) Поред личног додатка на скупоћу, пензионисаном жандармериском подофициру, каплару и сталном жандарму припада и породични додаток на скупоћу, који износи по 150 динара месечно за жену и свако законито или позакоњено дете.

(4) Одредбе члана 81 овога закона важе и за личне и породичне додатке на скупоћу пензионисаних жандармериских подофицира, каплара и сталних жандарма.

= Види чл. 76., 81. и 83. овога Закона.

Члан 114.

(1) Ако подофицир, каплар, стални или припремни жандарм при вршењу службе без своје кривице

буде тако повређен, да постане неспособан за даљу службу, признаје му се за пензију време, које је до тада провео у служби, и још десет година више. Али ако је због добивене повреде постао потпуно неспособан за ма какав привредни рад, онда му се за пензију признаје 95% његове плате и додатка на службу који је до дата имао, а лични додаток и породични додаток на скупоћу по члану 113 овога закона.

(²) Овакве повреде имају се одмах документално утврдити и документа чувати код исправа дотичног жандарма.

= Види чл. 107., 108., 113. и 117. овога Закона.

Члан 115.

(1) Жандарми пензионисани по тачци 1 и 2 члана 108 и члану 114 овога закона, могу се вратити у активну службу, ако стручна војна комисија утврди, да су оздравили и за службу се оспособили.

(²) Решење о њиховом повратку у активну службу доноси командант жандармерије.

(³) Позиву се морају одазвати.

(4) Жандарми пензионисани по члану 107 и тачци 3, 4 и 5 члана 108 овога закона не могу се више вратити у активну службу.

= Види чл. 107., 108., 114. и 117. овога Закона.

Члан 116.

Подофицир, каплар, стални и припремни жандарм, који осим случајева из члана 114 овога закона без своје кривице постане телесно или душевно неспособан за службу а није стекао право на пензију, нити му је пензија одређена по члану 114 овога закона, а има више од три године ефективне службе у жандармерији, отпустиће се из жандармерије. Овако отпуштеном жандарму издаће се на име помоћи једном за свагда цео годишњи износ његове плате и додатка на службу заједно са половином годишњег износа личног додатка на скупоћу, а који су му припадали у времену отпуста из жандармерије.

= Види чл. 76., 78., 107., 114. и 117. овога Закона.

Члан 117.

Неспособност, односно способност, жандарма за службу утврђује се само прегледом супер-ревизионе комисије армиске области.

= Види чл. 114. и 116. овога Закона.

Члан 118.

Право на пензију губе подофицири, каплари и стални жандарми:

1) Кад судом буду осуђени најмање 6 месеци строгог затвора, или најмање годину затвора, а за нечасна дела — без обзира на величину казне;

2) Кад изгубе чин;

3) Кад самовољно напусте службу;

4) Кад се пензионисани жандарм не одазове позиву на службу у смислу члана 103 овога закона;

5) Кад се ожени без надлежног одобрења за време активне службе;

6) Кад по молби буду отпуштени из активне службе; и

7) Смрћу.

= Види чл. 41., 42., 43., 58. и 103. овога Закона.

Члан 119.

У погледу личног и породичног додатка на скупоћу за пензионере и пензионерке, важе прописи који постоје и за остале државне службенике грађанског реда.

= § 148. Закона о чиновницима.

Породице умрлих државних службеника које уживају породичне пензије имају исте додатке на скупоћу које су имала или би имала лица од којих право доводе да су стављена у пензију у часу смрти.

= Види чл. 113. овога Закона.

Члан 120.

(1) Привремени жандарми немају права на пензију.

(²) За жандарме кадровце, који онеспособе при вршењу жандармериске службе, важе одредбе члана 336 Закона о устројству војске и морнарице.

= Члан 336. Зак. о устр. вој. и морн.

Каплар, морнар и редов на одслужењу обавезног

рока службе у сталном кадру у војсци односно у морнарици, и питомац војне школе, који се без своје кривице на служби тако повреди или поводом службеног посла буде тако повређен, да услед задобијених рана, повреда или озледа, постане потпуно неспособан ма за какав привредни рад уопште, добија на име помоћи, и то:

а) ако је потпуно неспособан ма за какав привредни рад уопште, а уз то да му је за обичан живот потребна и туђа помоћ и сиромашног је стања, по 500 динара месечно;

б) ако је неспособан ма за какав привредни рад уопште, али му за обичан живот није потребна и туђа помоћ, а сиромашног је стања, по 250 динара месечно.

Оцена неспособности врши се по пропису последњег става члана 315. овога Закона.

Одлуку о додељивању ове помоћи доноси Микстар војске и морнарице, који и прописује ближе одредбе у погледу издавања, трајања и губљења права на ову помоћ.

Поред ове новчане помоћи, осакаћени добијају бесплатно од државе протезе и друга ортопедска помоћна средства и бесплатан смештај и лечење у војним болницама, а исто тако и бесплатан смештај по бањама, санаторијумима и у климатским местима, где буде војно-државних зграда за ту сврху.

= Види чл. 315. Зак. о устр. вој. и морн. и чл. 33., 42. и 44. овога Закона.

Члан 121.

(1) Право на породичну пензију задобијају жандарми за чланове своје породице по прописима Закона о чиновницима.

(2) Исто тако њихове породице губе право на пензију по прописима поменутог закона.

= § 138. Закона о чиновницима.

Улагач стиче право на породичну пензију из Чиновничког пензионог фонда, ако је улагао најмање пет година и умро као улагач фонда.

= § 139. Закона о чиновницима.

(1) Породична пензија одређује се процентуално од припадљивости на које је улагач, према одредби § 136, улагао у часу смрти у Чиновнички пензиони фонд, и то по овим процентима:

после навршених пет година улагања за једног уживаоца породичне пензије 25%, за два 35%, за три 45%, за четири и више 55%. После навршених десет

година улагања ови проценти се повећавају са 5%, а за сваку даљу годину преко десет година повећавају се са 1%, с тим да породична пензија не може да буде већа за једног уживаоца од 55%, за два од 65%, за три од 75%, а за четири и више од 85%.

(2) Ако има више уживалаца породичне пензије па за једног од њих наступи случај да му престане право на породичну пензију, осталима се смањује пензија према стопама одређеним у претходном ставу.

= § 140. Закона о чиновницима.

(1) Улагач коме служба престане губи право даљег улагања у чиновнички пензиони фонд. На његов захтев, Фонд је дужан вратити му дотле уплаћене улоге, у ком случају он губи право да му се време, за које су му улози враћени рачуна за породичну пензију при поновном ступању у државну службу.

(2) На повраћај улога нема право улагач коме је служба престала пре навршених пет година улагања, али он задржава право да му се при поновном ступању у државну службу време ранијег улагања рачуна за породичну пензију.

(3) Одредбе претходних ставова не важе за улагаче којима је служба престала пензионисањем.

= § 141. Закона о чиновницима.

У случају смрти улагач пре навршених пет година улагања, као и службеника који су по § 140 изгубили право даљег улагања, њихова породица има право на повраћај свих уплаћених улога, осим ако су службенику који је изгубио право улагања враћени улози по ставу првом § 140 још за живота.

= § 142. Закона о чиновницима.

У случају кад се по овом Закону врши повраћај улога, Чиновнички пензиони фонд плаћа интерес који је за 2% мањи од интереса који фонду плаћа Државна хипотекарна банка по одредбама тач. 4 § 134.

= § 143. Закона о чиновницима.

(1) За породичну пензију рачуна се само оно време за које је улагач плаћао улоге.

(2) Ако би улагачу било признато за личну пензију и време из тач. 3, 4, 6, 7 или 8 § 116 он има право да накнадно уплати за то време улоге. У случају тач. 3, 4, 6 или 7, улагање се врши према припадљивостима које су биле основ за улагање у часу када је по § 135 постао улагач фонда, а у случају тач. 8, према припадљивостима које су му служиле као основ за улагање у часу кад му је то време признато. Ако је време

које је признато по тач. 1 § 116 проведено у државној служби за коју не важи овај Закон, улагање се врши према припадностима које је имао у току таквог службовања. У случају смрти улагача, о којима је реч у овом ставу, за породичну пензију рачунаће се од накнадно признатог времена онолико за колико је улоге платио. Државна хипотекарна банка може одобрити уплату оваквих улога на рате.

(3) Ближе одредбе за поступак по претходном ставу прописаће министар финансија уредбом, којом ће се регулисати и односи овог фонда према пензионим фондовима државних службеника других струка за које овај Закон не важи, за случај прелаза службеника из једне струке у другу.

= § 147. Закона о чиновницима.

(1) Породична пензија припада улагачевој законитој жени и деци рођеној у законитом браку или позакоњеној.

(2) Жени претстављеној од мужа по прописима римокатоличке цркве не припада право на породичну пензију. Више законитих жена муслимаца рачунају се заједно као један члан породице.

= § 149. Закона о чиновницима.

Орган који је надлежан за доношење одлуке о породичној пензији може на захтев којег од уживалаца пензије одлучити да се породична пензија подели између уживалаца, тако да сваки уживалац може одвојено примати свој део пензије. У таквом случају, подела пензије се врши на равне делове према броју уживалаца. Ако је неки од уживалаца пензије малолетан, подела пензије се не може извршити без претходног пристацка надлежне старатељске власти. Кад наступи случај да један од уживалаца овако подељене пензије изгуби право на пензију, поступиће се у погледу осталих уживалаца пензије према одредби последњег става § 139.

= § 150. Закона о чиновницима.

(1) Одлуку о породичној пензији доноси орган који је надлежан за одлуку о количини личне пензије умрлог службеника, и дужан је да је донесе по службеној дужности најдаље у року од месец дана, и то у случају смрти активног службеника од дана смрти, а у случају смрти пензионисаног службеника, од дана пријаве и подношења исправе о смрти, органу који је надлежан за одлуку о пензији.

(2) Док се породична пензија не одреди, издаваће се породици умрлог службеника, на рачун пензије,

једна трећина свих службеникових припадности ако је умро као активни службеник, односно једна половина ако је умро као пензионисан. Исто важи и за случај кад треба неког службеника прогласити мртвим, и то од дана његовог нестанка па до дана који се судским решењем утврди као дан смрти.

= § 151. Закона о чиновницима.

(1) Удови и кћерима улагача, у циљу преудаје односно удомљења, могу се, по молби, која се мора поднети пре ступања у брак, исплатити једном за свагда трогодишње породичне пензијске припадности које им припадају. Одлуку о овом доноси, на предлог ресорни министар, министар финансија, у сагласности са председником Министарског савета. Та одлука може се доцети и пре ступања у брак, али исплата се може извршити тек пошто се поднесе докуменат о склопљеном браку.

(2) Исплата трогодишње пензије по предњем ставу може се одобрити, ако је лице које исплату тражи једини уживалац породичне пензије.

= § 152. Закона о чиновницима.

Право на породичну пензију губи удовица:

- 1) губитком држављанства;
- 2) осудом за кажњиво дело за које би и службеник изгубио личну пензију;
- 3) примањем државне службе односно места питомца државе или ма које јавне установе, док служба односно стипендија траје;
- 4) преудајом.

= § 153. Закона о чиновницима.

(1) Право на породичну пензију губе деца:

- 1) губитком држављанства;
- 2) осудом за кажњиво дело за које би и службеник изгубио личну пензију;
- 3) примањем државне службе односно места питомца државе или ма које јавне установе, док служба односно стипендија траје;
- 4) женска деца, удајом;
- 5) мушка деца, кад наврше пунолетство. Изузетно ако су на редовном школовању или на обавезном року у сталном кадру, и то уз доказ успешног учења односно војне службе, издаваће им се пензија до навршења 23 године живота.

(2) Мушка деца, без обзира на то да ли су већ уживала породичну пензију или не, ако постану телесно или душевно неспособна за привређива

има утврдити комисијски аналогно пропису трећег става § 83, уживаће породичну пензију док та неспособност траје, и то под условом ако се уверењем надлежне власти утврди да немају сопствених средстава за издржавање.

= § 154. Закона о чиновницима.

Ћери које удајом изгубе право на пензију, ако обудове, имају право на породичну пензију по оцу само у случају ако докажу да немају право на породичну пензију по мужу нити ма какво друго издржавање.

Члан 122.

(1) Породицама жандармериских подофицира, каплара и сталних жандарма, који на служби или поводом службеног посла, у миру без своје кривице погину, или буду рањени или повређени, па од тих рана, повреда и озледа умру, признаће се за породичну пензију као да су имали 35 година улагања у «Чиновнички пензиони фонд», на принадлежности које су примали у часу смрти.

(2) Ово право на породичну пензију, признаје се и породицама жандармериских подофицира, каплара и сталних жандарма, који у рату погину или умру од задобивене ране, повреде и озледе. Поред овога у овом случају признаје се још и право на инвалидску потпору и све остале врсте државне заштите и помоћи по одредбама Инвалидског закона.

(3) Вишак пензије по одредбама овога члана пада на терет државне касе.

Члан 123.

(1) Породица привременог жандарма који при вршењу жандармериске службе без своје кривице погине или буде рањен или повређен, па од тих рана, повреда и озледа умре издаће се на име помоћи једном за свагда половина једногодишњег износа његове плате.

(2) Исплаћивање ове помоћи пада на терет државне касе.

= Види чл. 33. и 44. овога Закона.

Члан 124.

Личне пензиске принадлежности теку од првог дана наредног месеца у коме је жандармериски подофицир, каплар и жандарм разрешен од дужности а породичне од првог дана наредног месеца по смрти улагачевој.

Члан 125.

(1) За сахрану подофицира, каплара, сталног, припремног и привременог жандарма, активног или пензионисаног, издавање се ономе, који је сахрану извршио, једномесечне принадлежности умрлога.

(2) Поред овога издаће се жени или деци на име помоћи двомесечне редовне принадлежности, ако немају другог прихода. Ова помоћ издаје се по решењу министра унутрашњих послова.

(3) У једномесечне принадлежности и помоћ, које се имају издати по третходним ставовима, не рачунају се дрва и додатак по члану 84 овога закона у колико је умрли или погинули примао ове додатке. На издате принадлежности не наплаћује се месечни улог за «Чиновнички пензиони фонд».

= Види чл. 75., 76., 83., 84. и 86. овога Закона.

Члан 126.

(1) Пензионисање подофицира, каплара и жандарма врши Министар унутрашњих послова.

(2) Ово своје право Министар унутрашњих послова може пренети на команданта жандармерије.

(3) Количина личне пензије одређује се по службеној дужности истим решењем, којим се жандарм пензионисе.

(4) Противу решења о количини пензије незадовољне стране имају права жалбе Државном Савету у року од 30 дана од дана пријема решења.

= Господин Министар унутрашњих послова одлуком Ј.Б.П.Бр. 31829 од 15 октобра 1930 године пренео је ово своје право на команданта жандармерије, те се његово решење сматра као министарско.

— Чл. 95. Закона о Главној контроли:

Право чиновника на пензију, као и количина

пензије, утврђује се решењем министра под којим је тај чиновник и доставља се Главној контроли са овереним преписом докумената на основу којих је решење донето. Главна контрола има право жалити се против тога решења Државном савету, ако налази, да је њиме повређен материјални интерес државни.

— Чл. 18. Зак. о Држ. Савету и упр. судовима:

Појединац, коме је право или непосредни лични интерес заснован на закону повређен незаконитим актом управне власти, има право жалбе само на једну вишу управну власт. Против одлуке те управне власти, може поднети тужбу само управном суду. Ако је та управна власт Министар, тужба се подноси Државном Савету.

— Чл. 22. Зак. о Држ. Савету и упр. судовима:

У тужби мора бити означен тужилац по имену, презимену, занимању и редовном боравишту, онда управни акт противу којег је тужба управљена и поједине тачке због којих се тужи. У прилогу се мора поднети сам акт у оригиналу или препису.

Ако у тужби тужилац наведе да није могао добити никакво решење од надлежне управне власти за три месеца, рачунајући од дана када га је поновно нарочитим актом тражио, суд је дужан извидети да ли је његов навод истинит, па ако се истинитост навода утврди, узмеће тужбу у поступак као да су захтеви тужиоца били одбијени од надлежне управне власти.

— Види чл. 121., 127. и 128. овога Закона.

Члан 127.

Пензије жандарма исплаћиваће се одмах по решењима, којима су им регулисане пензије, и то, привремено док се по тим решењима не донесу и коначне одлуке. Ово исто важи и за пензије породица умрлих жандарма.

— Види чл. 121., 126. и 128. овога Закона.

Члан 128.

За све што би се односило на личне и породичне пензије жандарма, у колико овим законом није предвиђено, важе прописи Закона о чиновницима.

— Види законске текстове код члана 121. овога Закона.

Члан 129.

За породичне пензије официра, војних чиновника

и војних писара на служби у жандармерији важе одредбе Закона о устројству војске и морнарице.

Види члан 345. Закона о устројству војске и морнарице односно §§ 138—157 Закона о чиновницима.

Види законске текстове код члана 121. овога Закона.

Члан 130.

(¹) Код команде жандармерије постоји «Жандармериски потпорни фонд». Овај фонд је хумана установа и служи за:

- а) давање помоћи и бескаматних позајмица жандармима у случајевима болести и несреће;
- б) набавку протеза и направа за жандарме, који су несретним случајевима осакаћени;
- в) подизање споменика и одржавање гробова погинулих и умрлих жандарма;
- г) подизање, откуп и издржавање жандармериских домова по бањама, ради лечења оболелих жандарма жандармериских официра, официра других родова војске и струке, војних чиновника и војних писара са службом у жандармерији;
- д) подизање и издржавање санаторијума за грудоболно оболеле жандарме; — и
- ђ) устројавање интерната и давање стипендија за школовање деце, одличних ђака, оних жандарма који су оптерећени породицом а немају довољно средстава за школовање деце.

(²) Приходи овога фонда су:

- 1) остатак ранијег «Жандармериског потпорног фонда» и «Фонда гробова жандарма»;
- 2) чиста добит од издавања Жандармериског весника и календара;
- 3) члански улог;
- 4) обустављање принадлежности дисциплински и судски кажњених жандарма, сем обустава предвиђених у члану 106 овога закона;
- 5) добровољни прилози и завештања;

6) камате добивене од приплодно уложеног новца; и

7) приходи жандармериских домова и санаторијума.

(³) Правило о раду и управљању овим фондом прописаће Министар унутрашњих послова на предлог команданта жандармерије.

= Види чл. 86. и 106. овога Закона.

ПРЕЛАЗНА НАРЕЂЕЊА

Члан 131.

(¹) Жандармериски каплари, поднаредници и наредници затечени у служби на дан ступања на снагу овога закона добијају плате и периодске повишице плата према ефективно проведеним годинама службе у дотичном чину.

(²) Садањи наредници водници до три године службе проведене ефективно у чину наредника водника постају наредници водници III класе.

(³) Садањи наредници водници са више од три, а закључно са шест година службе, ефективно проведених у чину наредника водника, постају наредници водници II класе.

(⁴) Садањи наредници водници са преко шест година службе ефективно проведених у чину наредника водника постају наредници водници I класе.

(⁵) Одредбе овога члана важе од 1 априла 1932 године.

= Види чл. 76. овога Закона.

Члан 132.

При одређивању периодске повишице плате по члану 76 и 131 овога закона, жандармериском подофициру и каплару, одбиће се оно време за које се обуставља кретање по периодским повишицама плате по члану 77 овога закона од времена које је пробавио у дотичном чину у коме се затекне на дан 31 марта 1932 године.

= Види чл. 76., 77. и 131 овога Закона.

Члан 133.

(¹) Одредбе овога закона у погледу припадљивости жандармериских подофицира, каплара, сталних, привремених и привремених жандарма и жандарма кадровца важе од 1 априла 1932 године.

(²) Ако жандарм по овом закону има да прими на име укупних личних припадљивости мање од онога што је раније примао на име личних припадљивости, примаће разлику између тих припадљивости, док напредовањем његове личне припадљивости по овом закону не достигну висину ранијих личних припадљивости.

(³) Разлика припадљивости по претходном ставу показиваће се одвојено од припадљивости по овом закону. У основ за личну пензију од ове разлике улази и разлика између садашње плате и додатка на службу и раније основне и полужајне плате и додатка на име активне службе у жандармерији, ако жандарм за време док ову разлику прима буде пензионисан.

= Види чл. 73., 75., 77., 80., 83., 84., 131. и 132. овога Закона.

Члан 134.

Војни чиновници, на служби у жандармерији, који су раније били административни официри економске струке и уживали додаток на службу у жандармерији, у смислу члана 67 овога Закона, задржавају права на пријем истог додатка и даље од дана њиховог превода у војне чиновнике.

= Види чл. 67. овога Закона.

Члан 135.

(¹) До 31 децембра 1931 године услови командовања из члана 54 овога закона не односе се на оне официре, који су до сада одређени у штабове по потреби службе, ако ови испуњавају остале посебне услове из истога члана.

(²) Овај члан не важи за оне официре, који су у штабове одређени због оцене, да немају способности за командовање.

= Види чл. 54. овога Закона.

Члан 136.

(1) Жандарми, које је овај закон затекао, као пензионисане са пензиском припадљивошћима по Закону о жандармерији од 27 септембра 1930 год. и уредби о изменама и допунама одредаба закона о жандармерији и закона о жандармериском пензионом фонду од 22 марта 1929 год., дужни су од дана ступања на снагу овога закона улагати у чиновнички пензиони фонд. Као основ за улагање службе оне припадљивошће које су им биле основ за одређивање личне пензије, а као време улагања рачуна им се све оно време до дана пензионисања, које им је било извршним решењем признато за личну пензију. За време од пензионисања до ступања на снагу овога закона овакви пензионисани жандарми могу накнадно уплатити улоге у чиновнички пензиони фонд, у ком случају им се то време рачуна за одређивање породичне пензије.

(2) Жандармима које је овај закон затекао као пензионисане са пензиским припадљивошћима по законима, који су важили пре уредбе о изменама и допунама одредаба Закона о жандармерији и Закона о жандармериском пензионом фонду од 22 марта 1929 године признаје се као време улагања у чиновнички пензиони фонд оно време до дана пензионисања које им је било извршним решењем признато за личну пензију. Овакви пензионисани жандарми могу, по својој вољи, постати улагачи у чиновнички пензиони фонд као и накнадно уплатити улоге у тај фонд и за време после пензионисања па до дана ступања на снагу овог закона и то за оно време за које они то сами желе. Време за које овако уплате улоге рачуна се за одређивање породичне пензије. Као основ за улагање службе оне припадљивошће које су им биле основ за одређивање личне пензије.

Члан 137.

Породицама жандарма, којима је породична пен-

зија припала пре ступања на снагу овог Закона, остају пензијске припадљивошће по одредбама ранијих закона.

Члан 138.

За извршење овога закона надлежни су министар унутрашњих послова и министар војске и морнарице. Они се овлашћују да правилницима издају поближе одредбе о извршењу прописа овога закона.

Члан 139.

Овлашћује се министар унутрашњих послова да објави пречишћено издање Закона о жандармерији од 27 септембра 1930 године и ових измена и допуна под називом »Закон о жандармерији«.

Члан 140.

(1) Овај Закон ступа у живот од дана кад га Краљ потпише, а обавезну снагу добија кад се обнародује у «Службеним новинама». Од тога дана престаје важити Закон о жандармерији и Закон о жандармериском пензионом фонду од 1 априла 1922 године и Уредба о изменама и допунама Закона о жандармерији и Закона о жандармериском пензионом фонду од 22 марта 1929 године, као и све одредбе осталих Закона и Уредаба, које се односе на предмете регулисане овим Законом.

(2) Препоручујемо нашем министру унутрашњих послова и нашем министру војске и морнарице да овај Закон обнародују, а свима министрима, да се о извршењу његовом старају; властима заповедамо да по њему поступају, а свима и свакоме да му се покоравују.

Закон о жандармерији добио је обавезну снагу на дан 14. новембра 1931. године.

РЕГИСТАР ЗАКОНА О ЖАНДАРМЕРИЈИ

Бројеви први означају чланове, а бројеви у загради страцицу овога Закона.

А

- Административни официри** — какве послове отправљају 37 (23).
Административно особље — ко врши распоред њихов 62 (42).
Активни — жандармериски официри и родова војске — види под „Официри“.
Аутомобил — ко може од жандармер. старешина имати у место службеног коња 74 (47).
Артилериском спремом — ко снабдева жандармерију 66 (43).

Б

- Бан** — какву има службену власт над жандармима 16 (11).
Бесплатно — лечење оболелих жандарма у болницама 90 (53); — лечење код куће 91 (54); — лечење породице жандарма 91 (54); — путовање железницом и лађом жандарма кад следује 96 (57); — путовање железницом и лађом официра кад следује 96 (58); — путовање железницом и лађом војника кадровца на служби у жандармерији 96 (58).
Боловање — официра 58 (37); — жандарма 94 (56); — колико може бити непрекидно за жандарма боловање 94 (56); — право на принадлежности 94 (56).
Болнице — јавне и војне како лече жандарме 90 (53); — примају породице жандарма на лечење 92 (54).
Бројно стање — људства и стоке у жандармерији ко одређује 11 (9); — појачано у жандармерији ко наређује 12 (10).
Буџет — одређивања бројног стања људства и стоке 11 (9); — одобрен за жандармерију нашта се троши 66 (43); — жандармерије 65 (43).

В

- Вежба** — војној не подлежу жандарми за време служења у жандармерији 46 (29).
Власт — жандармериских старешина над општинском и државном стражом код прикоманде 7 (8).
Војни чиновници — какве послове у жандармерији отправљају 37 (23); — унапређења 38 (24); — ранг, служба осуствовање, боловање, пензије, оставка, губљење чина, принадлежности и обуставе 58 (37); — на служби у жандармерији ко врши распоред 62 (42); — додатак на службу у жандармерији 67 (44); — додатак на службу у жандармерији кад се рачуна и за пензију 71 (45); — оболели и њихове породице о чијем се трошку лече 92 (54).
Војни писари — ко може постати 102 (60); — какве службе врше 27 (25); — унапређења 38 (24); — ранг, служба, осуство, боловање и т. д. 58 (34); — распоред 62 (42); — оболели како се лече 92 (54).
Војници — на служби у жандармерији, кад се враћају својим јединицама 42 (25); 44 (28).
Војска — кад се ставља на расположење жандармерији 12 (10); — какве услуге може тражити од жандармерије 16 (12); — кад прима команду над одредом жандарма 18 (13); — какву наставу прописује за жандармерију 3 (6).
Војне болнице — како лече оболеле жандарме 90 (53).
Војни судови — који су надлежни за расправу злочина и престопа жандарма 6 (7).
Воднике — ко распоређује — премешта 62 (42).
Водова — распоред, растројавање и укидање ко врши 13 (10).
Време — ван жандармерије проведено зашта се не рачуна 45 (28); — проведено раније рачуна се половина 45 (29); — које се за пензију рачуна 109 (65); — од кад тече пензија 124 (77); — исплате пензија 127 (78).

Г

- Године** — службе жандарма за пензију, периотских повишица плата, унапређење и чин како се рачуна 45 (28).
Градска полиција — надлежност 2 (5) и 16 (11); — кад улази у састав жандармерије 7 (8).
Грађански чиновници — на служби у жандармерији какве принадлежности примају 103 (62).
Груписање — жандарма у случају потребе ко врши 17 (12).
Губитак звања — чиновника кад бива 58 (37).
Губитак чина — жандармериског подофицира и кашлара 43 (26); — официра 58 (37).
Губитак принадлежности — у којим случајевима бива 87 (51).

Д

- Дневнице** — за путовања службена које су величине 72 (45).
Дворска жандармерија — додатак за одело и др. 84 (50).
Додатак — на службу у жандармерији 67 (43); — команданту жандармерије и помоћнику на службу у жандармерији 68 (44); — на службу у жандармерији кад утиче на величину пензије 71 (45); — додатак на службу, лични и породични додаток жандарма 75 (47) и 76 (47); — на службеног коња 74 (46); — на одржавање моторцикла или аутомобила 74 (46); — лични породични кад се губе и ко их може смањити 81 (49); — дворске жандармериске чете 84 (50); — како се рачуна за пензију 112 (69); — на скупоћу како се рачуна за пензију 113 (69).
Дневничари — на служби у жандармерији какве припадности примају 103 (62).
Додељивање — награда, похвала и одликовања у жандармерији ко врши 60 (41).
Дрва — коме следују и у којој количини жандармериским подофицирима 86 (51).
Држава — помаже при набавци кухињских потреба за жандарме 97 (58); — даје фураж за коње и јахаћи прибор, плаћа лечење коња, плаћа угинуле и онеспособљене коње у служби 74 (46); — трошкове око лечења оболелих жандарма 90 (53).
Дужности — жандармерије 1 (5) и 15 (10); — жандарма, да не напусти службу па ма то било скопчано и са опасношћу по живот 20 (14) и 21 (14); — старешина у жандармерији 25 (16).

Ђ

- Ђенералитет** — којих имамо у жандармерији 35 (21); — жандармериски 48 (29).

Е

- Економски официри** — какве послове отправљају 37 (23).

Ж

- Жандарм** — полагање заклетве 5 (6); — под чију војну дисциплину и судство подпада 6 (7); — позивање приватних лица «у име закона» 19 (13); врше дужности и са опасношћу по живот 20 (14); — кад може да употреби оружје 24 (15); — дужности 25 (16); — не може се одређивати на службу ван своје струке 26 (16); — не сме напустити службу 21 (14); — иступање из службе 41 (24); — отпуштање из службе 42 (25); — кад се може вратити 45 (28); — не позива се на вежбу

за време службе 46 (29); — женидбе 58 (37); — кад се може преместити 63 (42); — њаоружање 65 (43); — коњаник шта добија од државе 74 (16); — шта добија од државе бесплатно 90 (53) и 96 (57); — какве припадности има 75 (47) и 78 (48); — кад прима дрва 86 (51); — кад му престају тећи новчане припадности 87 (51); — право на припадности за време боловања 94 (56); — колико може осуствовати у једној години 95 (56); — како се храни 97 (58); — обуставе како се врше 98 (58); — пензије 104 (62); — улози за фонд 105 (63); — право на пензију 107 (64); — додатци 67 (43); — скупоћа 113 (69).

- Жандармерија** — шта је 1 (5); — задатак 1 (5); — коме је потчињена 3 (5) и 16 (11); — формација 9 (9); — однос и служба 15 (10); — дужности 21 (14); — оцењивање рада 28 (16); — попуњавање 30 (17); — чиновни 48 (29); — надлежност лица са службом у жандармерији 61 (42).

- Жандармериски официри** — види овај регистар «Официри».
Жалбе — противу решења о количини пензије кад се и коме подноси 126 (77).

- Женидба** — официра, војних чиновника и војних писара 58 (37); — женидба жандарма 58 (37); — стални жандарм отпушта се из жандармерије ко се ожени без одобрења 42 (25); — жандарм које иступио из жандармерије може се вратити цитраг ако није ожењен 42 (25); — кад се жандарм може женити 58 (37).

З

- Забране** — на припадности жандарма како се врше 98 (58).
Звање — како губе војни чиновници 58 (37).
Задатак — жандармерије 1 (5); — писмени код полагања пуковничког и Ђенералског испита 55 (36).
Заклетва — полагање жандарма 5 (6); — усмену ко полага, а ко писмену 5 (6).
Закон — кад је добио обавезну снагу 139 (83).

И

- Испит** — за подофицирске чиновне 51 (31); — за официрске чиновне 54 (33).
Иступање — жандарма из жандармерије 41 (24); — официра, војних чиновника и војних писара 58 (37); — кад се може жандарм који је иступио вратити у службу 45 (28).
Интендантски официри — какав посао у жандармерији врше 37 (23); — унапређења 38 (24); — распоред 62 (42); — додаток на службу у жандармерији 67 (44).

J

Јавну безбедност — жандармерија одржава 1 (5).

K

Кадар — жандармериски како се попуњава жандармима 30 (17) и 31 (18); — официрски у жандармерији како се попуњава 34 (19).

Каплари — жандармериски 4 (6) и 48 (29); — титуларни 49 (30); — услови за унапређење 50 (30); — ко врши унапређење 50 (30); — припадљености његове 73 (46) и 75 (47); — плата и додатци 76 (47); — периодске повишице плате 77 (47); — породични додаток 83 (50); — кад губе чин 43 (26).

Казна — жандарма за невршење дужности 22 (14).

Километража — за службена путовања коме следује 72 (45).

Командант жандармерије — надлежан за стављање под редовну кривичну истрагу и суд жандарма 6 (7); — даје мишљење о промени територија жандармериских јединица 10 (9); — даје мишљење за одређивање броја жандарма 11 (9); — врши распоред жандармериских чета, водова и сталних станица 13 (10); — поставља се из војске 35 (21); — одобрава женидбу 58 (37); — врши распоред официра командирског положаја и водника 61 (42); — чини предлог за утросак буџета жандармерије 65 (43); — додаток на служење у жандармерији 68 (44); — чини предлог за потребни материјал жандармерији 73 (46); — одобрава државним службеницима становање у државним зградама 82 (49); — чини предлог да се за лечење оболелих официра у престоници узме лекар 92 (54); — чини предлог да се додели помоћ оболелим жандармима 93 (56).

Командире чета — ко врши распоред 62 (42).

Комесари полиција — какву власт имају над жандармима 16 (11).

Коњаник — жандарм шта добија од државе 74 (46).

Контрактуални чиновници — са службом у жандармерији какве припадљености примају 103 (62).

Курсеви — за припрему и усавршавање жандарма 64 (62).

L

Лечење — оболелих жандарма 90 (52); — оболелих официра, војних чиновника и војних писара и њихових породица 92 (54); — по санаторијумима жандарма 93 (52).

Лекари — грађански и војни о дужности указивање помоћи жандармима 90 (53); — команде жандармерије и жандарма у престоници 92 (54).

Лични додаток — на скупоћу — официра 67 (43); — под-официра, каплара и сталног жандарма 76 (47); — ко може повећати, смањити и укинути 81 (49).

M

Министар војске и морнарице — надлежност над жандармеријом у чему је 3 (6); — прописује Уредбу о формацији жандармерије 9 (9); — Уредбу о женидби 58 (37); — Уредбу о награди, похвали и одликовању 60 (41); — Уредбу о надлежности лица у жандармерији 61 (42); — Уредбу о настави 64 (42); — Уредбу о наоружању 65 (43).

Министар унутрашњих послова — надлежност над жандармеријом 2 (5); — прописује Уредбу о формацији 9 (9); — мења територије жандар. јединица 10 (9); — прописује Уредбу о награди, похвали и одликовању 60 (41); — прописује Уредбу о надлежности у жандар. 61 (42); — Уредбу о извођењу наставе 64 (42); — прописује Уредбу о матер. потребама 65 (43); — пензионисхе жандарме 126 (77).

Моторцикл — ко може имати у жандармерији место службеног коња 74 (47).

N

Набавку — кухињских потреба за жандарме помаже држава 97 (58).

Надлежност — жандармерије територијално 2 (5); — управних и судских власти над жандармеријом 7 (8); — команданта жандармерије и осталих лица у жандармерији 61 (42).

Награде — жандарма и официра 60 (41).

Налог — од кога прима жандармерија у погледу службе 16 (11).

Наоружање — жандармерије ко врши 3 (6); — жандарма какво је 65 (43).

Наређења — писмена код употребе жандарма 17 (12); — одговорност по истима 17 (13).

Настава — за жандарме: — ко прописује 3 (5); — извођење 64 (42).

Нереди — угушивање 17 (13); — начин извршења угушивања 17 (13).

Неспособни — жандарми у служби шта добијају од државе 114 (69); — 116 (70); — неспособност како се утврђује 117 (71); — кадровци 120 (71).

Новчана помоћ — оболелим официрима, војним чиновницима, војним писарима и жандармима кад следује 93 (56).

Новчано снабдевање — жандармерије како се врши 101 (60).

О

- Обавеза** — сталног жандарма колико траје 32 (19); — привременог жандарма 33 (19).
- Обезбеђење** — жандарма како бива 102 (60); — накнаде штете држави 88 (52).
- Обуставе** — од официра, војних чиновника и војних писара како се врше 58 (31); — принадлежности жандарма кад бива 87 (51); — за државна потраживања 98 (58).
- Одсуство** — официра 58 (37); — жандарма 95 (56).
- Одликовање** — жандарма и официра 60 (41).
- Одлуке** — стављање жандарма под суд и ред. истрагу ко доноси 6 (7); — о притвору жандарма 6 (7).
- Општинске власти** — кад жандармима стављају своју стражу на употребу 7 (8).
- Опрема** — жандармерије 65 (43).
- Оружје** — кад може жандарм употребити 24 (16).
- Основ** — за одређивање количине пензије жандармима 110 (68).
- Осигурање** — жандармериских подофицира 102 (60).
- Особље** — административно ко врши распоред 62 (42).
- Оставка** — жандарма на службу 41 (24); — официра, војног чиновника и војног писара 58 (37).
- Отпуштање** — жандарма: привремених 42 (25) и 44 (28); — припремних и сталних 42 (25); — повраћај истих 42 (25).
- Официри** — жандармериски 4 (6); — родова војске 4 (6); — ко може бити 34 (20); — нижи 48 (29); — виши 48 (29); — унапређење 52 (31); — ранг, служба, осуство, боловање, пензије, оставке, губљење чина, принадлежности и обуставе 58 (37); — награде, похвале и одликовања ко додељује 60 (31); — распоред виших официра ко врши 62 (42); — распоред нижих 62 (42); — премештаји 63 (42); — принадлежности 67 (43); — додаток на службу у жандармерији 67 (44); — болести, лечењу и породица 92 (54).
- Резервни** — квалификације за пријем у жандар. 34 (21); — унапређење 56 (36); — припремна служба и усавршавање 89 (40); — унапређење, ранг, период. повишице плате и пензија 59 (30); — разрешење без накнаде и са накнадом 59 (30); — принадлежности 69 (44); — рачунање службе, припрема и усавршавање 70 (44).
- Оцењивање** — жандармериских старешина и жандарма ко врши 28 (16); — рђаво шта повлачи 77 (48).

II

- Патролска служба** — жандарма која је 22 (14).
- Паушал** — шта је и коме се даје 72 (45); — гарнизоног и осталог материјала 99 (58).

- Пензија** — официра 58 (37); — право жандарма 107 (64); — ко може бити стављен у пензију од жандарма 107 (64); — како се рачуна 108 (64); — основ за одређивање количине пензије 110 (68) и 111 (68); — кад се губи 118 (71); — породична умрлог жандарма 119 (71); — привремени жандарм немају је 120 (71); — задобијање породица 121 (72); — губљење породич. пензије 121 (72); — специјална за породице жандарма 122 (76); — од кад тече пензија 124 (77); — ко врши и одређује 126 (77); — исплата пензија 127 (78).
- Периотске повишице плата** — жандарма како се добијају и ко их губи 77 (47); — како ће се одређивати 132 (80).
- Писари војни** — какву службу у жандармерији врше 37 (23).
- Писмена** — наређења кад примају жандарми за вршење службе 17 (12); — задатак као услов за унапређење у чин жандармериског пуковника и жандармериског бригадног ђенерала 54 (33).
- Плата** — подофицира, каплара и сталних жандарма 76 (47); — привремених жандарма 78 (48); — жандарма кадроваца 78 (48); — привремених жандарма 79 (49); — кад се губи 81 (49).
- Подофицири** — жандармериски који су 4 (6) и 48 (29); — титуларни 49 (30); — унапређења 51 (30); — право унапређења подофицира ко има 51 (31).
- Помоћ** — новчана за лечење официра и жандарма 93 (56); — помоћ породицама погинулих и умрлих у служби жандарма 123 (76); — породици двомесечних принадлежности умрлог жандарма 125 (77).
- Помоћник** — команданта жандармерије ко може бити 35 (21).
- Попуњавање** — жандармерије како се врши 30 (17); — жандармима сталним 30 (17); — жандармима привременим 31 (18); — официрима.
- Посебни услови** — за добијање подофицирског чина у жандармерији 51 (31); — жандармериског официра ради унапређења 54 (33).
- Породична** — пензија жандармер. 104 (62); — по овоме закону и ранијим 137 (83).
- Право** — ко губи на полагање испита: подофицир 51 (30); — официр 55 (36); — на пензију кад се задобија 107 (64); — пензије породичне и губљење 121 (72).
- Превосење** — активних и резервних официра родова војске у жандармерију 36 (22); — у чинове наредника водника III. II и I кл. 131 (80).
- Премештаји** — по казни 6 (8); — официра и жандарма 63 (42); — право на становање у државној згради по премештају 82 (49).
- Прибор** — који има жандарм 65 (43).
- Принадлежности** — официра, вој. чиновника и писара 58

(37); — од кога прима жандармерија 66 (43); — официра 67 (43); — подофицира, каплара и сталних жандарма 75 (47); — припремних и жандарма кадровца 78 (48); — привремених 79 (49); — од када теку 85 (50); — кад се губе 87 (51); — за време боловања жандарма 94 (56); — за време осуства 95 (57); — које се рачунају за основ улагања у чинов. пенз. фонд 104 (62); 105 и 106 (63); — двомесечне као помоћ умрлог жандарма 125 (77); — од када теку по овоме закону 133 (81).

Припрема — официра родова војске и из резерве у жандармерији 4 (6) и 36 (22); — како се сматра као служба 59 (40).

Привремени — жандарм — како полаже заклетву 5 (6); — какву службу врши 27 (16); — услови за пријем у жандармерију 31 (18); — отпуштање 44 (28); — ко их отпушта 44 (28); — који су 47 (29); — припадљености 79 (49); — породични додатак 83 (50).

Приватна лица — позивање „у име закона“ 19 (13).

Привремене станице — ко укида 14 (10).

Припремни — жандарми — како полажу заклетву 5 (6); — који су 47 (25); — припадљености 78 (48).

Програм — за полагање испита за подофицира 55 (36); — испит за официрске чиновне 55 (36).

Производство — интендантских и судских официра у жандармерији 39 (24); — жандармериских официра 52 (32).

Путовања — службена како се исплаћују 72 (45).

Р

Разреди скупоће — места 80 (49); — колике су припадљ. 76 (47); — 78 (48) и 79 (49); — а за пензију 113 (69).

Ранг — официра 58 (37).

Распоред — жандарм. чета, водова и сталних станица ко врши 14 (10); — привремених станица ко врши 14 (10); — виших официра ко врши 61 (42); — судских и интендантских официра, војних чиновника и војних писара ко врши 61 (42); — сталан 63 (42).

Расход — спреме како се врши 100 (59).

Редовна — служба жандармерије у чему се састоји 15 (11).

Резервни официри — види регистар «Официри».

Рок — изјављивању жалбе на решење о количини пензије 126 (77).

С

Санитетски — материјалом ко снабдева жандармерију 66 (43).

Сеоба — по казни кад се исплаћује 6 (8); — по службеној потреби како се исплаћује 72 (45).

Служба — жандармерије 3 (5); — у жандармерији како се врши 15 (11); — какве има у жандармерији 15 (11);

— с позивом „у име закона“ 19 (13); — обавезна за жандарме колико траје 32 (18); — обавезе за привременог жандарма колико траје 33 (19); — официра 58 (30); — стална 63 (42); — припреме и усавршавања како се рачуна 70 (44).

Служитељи — на служби у жандармерији какве припадљености примају 103 (62).

Скупоћа — разреди места 80 (49).

Снабдевање — жандармерије ко врши 3 (5) и 37 (23).

Специјални — додатак на службу у жандармерији 67 (43); — команданта жандармерије и помоћника 68 (44); — дворске жандар. Бериске чете 84 (50); — труп жандармерија 1 (5).

Спрема — потрајала како се расходује 99 и 100 (59); — убојна 65 (43).

Сталне станице — жандармериске, устројавање, распоред и укидање ко врши 13 (10).

Стални жандарми — услов за пријем у жандармерију 30 (17); — иступ из жандармерије 41 (24); — отпуст из жандармерије 42 (25); — враћање понова у службу 45 (28); — кад постаје 47 (27); — шта му припада од државе 73 (46); — припадљености 75 (47); — плата и додатак 76 (47); — периодска повишица плате 77 (48); — породични додатак 83 (50).

Становање — у државним зградама ко има право 82 (49).

Старешине — дужности жандармериских старешина 25 (16).

Старешински чиновни — жандармерије 48 (29).

Стража — жандармериска 22 (14).

Стручна настава — ко прописује за жандармерију 3 (5).

Стручни официри — у жандармерији који су 62 (42); — распоред 62 (42); — додатак на службу у жандармерији 67 (44); — жандармериски 37 (23).

Судске власти — могу тражити од жандармерије извршење законске службе 16 (12); — надлежне за расправу криваца жандарма 6 (7).

Т

Тајна службена — како се чува, а које другом саопшти како се казни извршиоц 5 (7).

Територија — надлежности жандармерије 2 (5); — ко мења територију надлежности жандармерије 10 (9).

Титуларни чиновни — који су у жандармерији 49 (30); — како се могу добити 49 (30); — утицај на службу 49 (30).

Трошкови — кад држава плаћа код лечења оболелог жандарма 90 (52) и 91 (54).

Унапређења — у чин каплара 50 (30); — подофицира 51 (30); — официра 52 (31); — резервних официра 56 (36); — за време рата 57 (36).

У

- Укидање** — жандарм. чета, водова и сталних станица ко врши 13 (10); — привремених станица 14 (10).
- Улог** — за Чиновнички пензиони фонд колики је 104 (62); — како се врши одбијање 105 (63).
- Употреба оружја** — извршена по закону од жандарма кад је 24 (15).
- Управник града Београда** — његова надлежност у употреби жандарма 7 (8).
- Уредбе** — за жандармерију ко прописује 2 (17); — о жидби жандарма и официра 58 (37); — о подели на града, похвала и одликовања 60 (41); — о надлежности лица у жандармерији 61 (42).
- Усавршавање** — официра родова војске и из резерве у жандармерији 4 (6); — како се ова служба сматра 59 (40).
- Услови** — за пријем у жандармерију 30 (17); — за пријем официра у жандармерију 34 (20); — за повратак у жандармерију по иступу и отпусту 45 (28); — за добијање капларског чина 50 (30); — подофицирског 51 (30); — официра 53 и 54 (32—34); — за повраћај изгубљеног чина 57 (36).
- Установе** — позване да штите углед жандармерије 59 (40).
- Устројавање** — чета, водова и сталних станица ко врши 13 (10); — привремених 14 (10).

Ф

- Фонд** — Чиновнички пензиони фонд 104 (62); — улагање пензионисаних жандарма у фонд 136 (82); — жандармериски економски фонд 100 (59); — жандармериски потпорни фонд 130 (79).
- Формација** — жандармерије ко прописује 9 (9).
- Фураж** — за коње жандарм. коњаника 74 (46).

Ч

- Чете** — устројавање, распоред и укидање ко врши 13 (10).
- Чиновници** — грађанског реда и контрактурални у жандармерији на служби какве припадности имају 103 (62).
- Чиновни** — старешина у жандармерији 48 (29); — титуларни 49 (30); — утицај на периотске повишице 77 (48).
- Чиновнички пензиони фонд** — колики је улог 104 (62); — од којих се припадности улог одбија 105 (63); — приход фонда 105 и 106 (63).

Ш

- Штета** — држави како се од проузроковача жандарма наплаћује 88 (52).

С А Д Р Ж А Ј :

Предговор.....	3
Први део. Опште одредбе	5
Други део. Формација	9
Трећи део. Однос жандармерије у служби и њене дужности	10
а) Опште	10
б) Посебне	16
Четврти део. Попуњавање жандармерије	17
Пети део. Чиновни, унапређења и награде у жандармерији	29
Чиновни	29
Унапређења подофицира	30
Унапређење официра	32
а) општи услови	32
б) посебни услови	33
Награде	41
Шести део. Надлежност	42
Седми део. Настава	42
Осми део. Опрема	43
Девети део. Припадности	43
а) официра	43
б) подофицира	46
Десети део. Пензије	62
Прелазна наређења	80
Регистар	84

Јур. б.
39256

СВЕСЛОВЕНСКА КЊИЖАРА

М. Ј. Стефановић и Друг

Поенкарева 36. БЕОГРАД Телефон 20920.

располаже највећим и најбоље
сортираним стовариштем свих
стручних и забавних књига.
Поруџбине извршује по ориги-
налним ценама најбрже и нај-
савесније

ПРИПАДНИЦИ ВОЈСКЕ И ЖАНДАРМЕРИЈЕ
УЖИВАЈУ ОСОБИТЕ ПОГОДНОСТИ У ПО-
ГЛЕДУ ПЛАЋАЊА У МЕСЕЧНИМ РАТАМА.

Ко жели да се бави растурањем добрих и ко-
рисних књига у народ нека нам се јави, па
ћемо му послати све потребне унуте и услове.
Тим начином пружа се свакоме прилика, да
ширећи просвету користи и самоме себи.

У сваком случају обратите се
на нас а ми ћемо се трудити да
Вас свакад и у сваком погледу
задовољимо.